

OBSAH

1. Aktuálne vývinové procesy slovenskej literatúry.....	2
2. Dynamika súčasnej slovenčiny.....	4
3. Európsky a svetový literárny kontext.....	6
4. Interpretáčn� sondy do slovenskej literatúry 19. storočia.....	8
5. Interpretáčn� sondy do slovenskej literatúry 20. storočia.....	11
6. Interpretáčn� sondy do staršej slovenskej literatúry.....	14
7. Katolícka moderna.....	16
8. Kognitívna lingvistika.....	18
9. Kontrastívna frazeológia.....	22
10. Literárna komparatistika.....	25
11. Literárna veda na Slovensku.....	27
12. Rétorika.....	29
13. Semiotika literatúry.....	31
14. Slovenský jazyk a literatúra.....	33
15. Sondy do slovenskej literatúry.....	38
16. Staroslovienčina.....	41
17. Textov� seminár zo svetovej literatúry.....	44
18. Teória komunikácie.....	46
19. Teórie a koncepcie vo svetovej a slovenskej lingvistike.....	48
20. Vývin slovenského jazyka a dialektológia.....	51
21. Základy slavistiky.....	53
22. �vod do psycholingvistiky.....	55
23. �vod do sociolingvistiky.....	57

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: KSJL/TR/AVP/15	Názov predmetu: Aktuálne vývinové procesy slovenskej literatúry
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 26 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 2	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Študent vypracuje seminárnu prácu (interpretáciu) o niektorom aktuálne vydanom diele slovenského autora, ktorú buď prezentuje v ústnej podobe, alebo odovzdá písomne. Práca musí spĺňať požadované kvalitatívne kritéria.	
Výsledky vzdelávania: Študent nadobudne orientáciu v základných vývinových trendoch aktuálne vydávanej slovenskej umeleckej literatúry, osvojí si interpretačné prístupy k nej, postupy literárnej kritiky.	
Stručná osnova predmetu: <ol style="list-style-type: none"> 1. Najvýznamnejší autori súčasnej slovenskej prózy. (1. a 2. týždeň) 2. Najvýznamnejší autori súčasnej slovenskej poézie. (3. a 4. týždeň) 3. Najvýznamnejší autori súčasnej slovenskej dramatickej tvorby. (5. týždeň) 4. Postmoderna, jej charakteristické znaky. (6. týždeň) 5. Postmoderné javy v aktuálne vydávaných dielach. (7. týždeň) 6. Aktuálne vývinové trendy. (8. a 9. týždeň) 7. Úroveň aktuálne vydávaných literárnych periodík. (10. a 11. týždeň) 8. Stav súčasnej literárnej kritiky. (12. a 13. týždeň) 	
Odporúčaná literatúra: Aktuálne vydávané literárne periodiká (Romboid, RAK, Slovenské pohľady, Dotyky a iné).	
Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu: Slovenský jazyk	
Poznámky: Literatúra, ktorá nie je dostupná v knižničnom fonde UKF, bude sprostredkovaná učiteľom predmetu z jeho súkromných zdrojov.	
Hodnotenie predmetov Celkový počet hodnotených študentov: 60	
ABS	N
96.67	3.33

Vyučujúci: Mgr. Monika Zumríková Kekeliaková, PhD., PhDr. Dušan Teplan, PhD.,

Dátum poslednej zmeny: 21.01.2022

Schválil : prof. PaedDr. Zuzana Kováčová, PhD. Dátum schválenia: 16.09.2021

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: KSJL/T/DYN/22	Názov predmetu: Dynamika súčasnej slovenčiny
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 26 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 2	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: absolvoval (A) Celková záťaž študenta: 60 hodín semináre 26 hodín + príprava seminárnych prác a prezentácií 10 hodín + príprava na semináre 16 hodín + príprava na test a účasť na ňom 8 hodín Podmienky: Aktívna účasť na seminároch. V priebehu semestra študent vypracuje prezentáciu podľa zadania vyučujúceho a prezentuje ju na seminári; v rámci seminárov študent realizuje praktické aktivity a prezentuje ich výsledky. Na konci semestra absolvuje písomný test. Kredity nebudú udelené študentovi, ktorý získa v bodovom hodnotení testu menej ako 70 % z celkového počtu 100 bodov.	
Výsledky vzdelávania: <ul style="list-style-type: none">• Študent rozlišuje vnútornú dynamiku jazyka (dynamiku štruktúry a systému vrátane dynamiky jednotlivých jazykových javov) a vonkajšiu dynamiku jazyka (dynamiku komunikačných aktov).• Študent identifikuje rôzne aspekty dynamiky jazyka (celospoločenská komunikácia, komunikácia v bežnom živote atď.).• Študent diferencuje jednotlivé komunikačné sféry pri charakteristike pohybu jazyka.• Študent rozoznáva aktuálnu varietizáciu slovenčiny a jej modelovanie.	
Stručná osnova predmetu: <ol style="list-style-type: none">1. Analýza mediálnych a iných vybraných diskurzov, ich obsah a forma. (1. týždeň)2. Výrazové prostriedky publicistického štýlu. Základné pojmy dynamiky jazyka. Synchronna a diachronna dynamika jazyka. Jazyková prítomnosť a jazyková minulosť. Konkurencia, koexistencia a variantnosť jazykových prvkov. (2. – 3. týždeň)3. Mechanizmy dynamika jazyka. Jazyková prax a dynamika kultúrneho vedomia. Gramatikalizácia a lexikalizácia. Médiá. Fotografia. Titulok. (4. týždeň)4. Faktory dynamiky jazyka (vnútorné a vonkajšie činitele). Všeobecné sociálno-politické faktory dynamiky jazyka. Intencionálne a mentálne faktory dynamiky jazyka. Inovácie, ústup pôvodných žánrov či ich posúvanie do inej, netradičnej mediálnej polohy, rýchla obmena novších formátov, rôzne typy mediálneho dialógu. (5. – 6. týždeň)5. Dynamika štylém. Dynamika textu. Jednoduchá správa. Rozšírená správa. Noticka. (7. týždeň)	

6. Medzijazykové kontakty (slovenčina ako majoritný jazyk a minoritný jazyk). Interview. Typy dialógov. (8. týždeň)
7. Úvodník/editorial. Komentár. Glosa. (9. týždeň)
8. Jazykovostratifikačné faktory národného jazyka. Dynamika komunikčných sfér. Reportáž. Fejtón. (10. týždeň)
9. Blog a blogeri. (11. týždeň)
10. Reklama a plagát. (12. týždeň)
11. Recenzia. (13. týždeň)

Odporúčaná literatúra:

Kurz pre dištančnú formu vyučovania: <https://edu.ukf.sk/>.

Baláková, D.: Dynamika súčasnej slovenskej frazeológie (fond somatických frazém). Greifswald: Institut für Fremdsprachliche Philologien – Slawistik 2011. 315 s.

Dvonč, L.: Dynamika slovenskej morfológie. Bratislava: Veda 1984. 121s.

Dynamika spoločenských zmien a stratifikácia národného jazyka. Ed. A. Galisová. Banská Bystrica: UMB 2012. 161 s. ISBN 978-80-557-0441-8.

Hlavatá, R., a kol.: Jazyk ako text (vysokoškolský učebný materiál z praktickej štylistiky). Nitra: UKF 2019. 174 s.

Horecký, J. – Buzássyová, K. – Bosák, J., a kol.: Dynamika slovnej zásoby súčasnej slovenčiny. Bratislava: Veda 1989. 429 s.

Kralčák, L.: Dynamika súčasnej slovenčiny. Sociologické aspekty dynamiky jazyka. Nitra: UKF 2009. 144 s.

Kralčák, L.: Slovenčina v pohybe. Nitra: UKF 2015. 116 s.

Otázky jazykovej kultúry (Jazyková kultúra a jazyková ekológia). Ed. Á. Král – J. Vaňko. Nitra: FF UKF 2004. 227 s.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský jazyk

Poznámky:

Literatúra, ktorá nie je dostupná v knižničnom fonde UKF, bude sprostredkovaná učiteľom predmetu z jeho súkromných zdrojov.

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 0

ABS	N
0.0	0.0

Vyučujúci: PaedDr. Renáta Hlavatá, PhD., PhDr. Mária Rendarová, PhD.,

Dátum poslednej zmeny: 18.01.2022

Schválil : prof. PaedDr. Zuzana Kováčová, PhD. Dátum schválenia: 16.09.2021

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: KSJL/TR/ESLK/22	Názov predmetu: Európsky a svetový literárny kontext
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 26 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 2	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Celková záťaž študenta: 50 hodín Prednáška 26 hodín + samoštúdium a príprava na skúšku 22 hodín + účasť na skúške 2 hodiny Podmienky: Aktívna účasť na prednáškach a písomná skúška Na konci semestra študent absolvuje písomnú skúšku (100 bodov) Kredity nebudú udelené študentovi, ktorý získa v celkovom bodovom hodnotení menej ako 70 bodov. Hodnotenie: A = 100 % - 95%, B = 94 % - 90 %, C = 89 % - 85 %, D = 84 % -80 %, E = 79 % - 70 %, FX = 69 % - 0 %	
Výsledky vzdelávania: Študent získa literárnovedné informácie o recipročnom vzťahu a pôsobení medzi literatúrou slovenskou, európskou a svetovou, prierezový prehľad dejín európskej a svetovej literatúry, resp. literárnych štýlov od antiky po postmodernu. Študent dokáže identifikovať a pomenovať smerodajné, konštituujuce slohové, resp. štýlové črty literárno-umeleckých smerov svetovej a európskej literatúry a disponuje vlastnou čitateľskou skúsenosťou s najväčšími dielami svetovej literatúry.	
Stručná osnova predmetu: 1. Kľúčové slová predmetu: národná literatúra, európska literatúra, svetová literatúra. (1. týždeň) 2. Najdôležitejšie zdroje európskej literatúry. (2. týždeň) 3. Antická literatúra ako vzor európskej a svetovej literatúry v diachrónnom pohľade. (3. – 4. týždeň) 4. Biblia a jej vplyv na európsku a svetovú literatúru od stredoveku až po súčasnosť. (5. týždeň) 5. Vplyv folklórnej literatúry na formovanie národných literatúr v európskom a svetovom kontexte. (6. – 7. týždeň) 6. Postavenie diela W. Shakespeara v anglosaskej literatúre a jeho vplyv na literatúru do súčasnosti. (8. týždeň) 7. Literárno-umelecké epochy v perspektíve národných literatúr a v perspektíve svetovej literatúry, národné odlišnosti a podobnosti , najdôležitejší autori a ich diela. (9. – 10. týždeň) 8. Sledovanie kauzálnych väzieb medzi literárnymi dielami rôznych krajín a rôznych období. (11. týždeň)	

9. Sledovanie vývinového kontextu v rámci staršej a novšej literatúry. (12. – 13. týždeň)

Odporúčaná literatúra:

- Auerbach, E. 1998. Mimesis. Praha: Mladá fronta, 1998.
Baštín, Š. et al. 1993. Dejiny anglickej a americkej literatúry. Bratislava : Obzor, 1993.
Bloom, H. 2000. Kánon západní literatury. Praha: Prostor, 2000.
Brněnské texty k slovákistice IX. 2006. Ed. Ivo Pospíšil, Miloš Zelenka, Anna Zelenková. Brno : Ústav slavistiky FF MU, 2006.
Brož, F. 2006. Česká a světová literatura v datech. Brno : Host, 2006.
Canfora, L. 2001. Dějiny řecké literatury. 1. vyd. Praha : KLP – Koniasch Latin Press, 2001.
Conte, G. B. 2003. Dějiny římské literatury. 1. vyd. Praha : KLP – Koniasch Latin Press, 2003.
Curtius, E. R. 1998. Evropská literatura a latinský středověk. Praha : Triáda, 1998.
Graves, R. 1982. Řecké mýty I., II. Prel. Jiří Hanuš. Praha : Odeon, 1982.
Kerulová, M.: Autorita ako jednotiaci princíp. In: Literatúry ako súčasť medziliterárnych spoločenstiev. Nitra : 2003, s. 206-215.
Koprda, P. a kol. 1999. Medziliterárny proces I., II. Nitra : UKF, 1999.
Le Goff, J. – Schmitt, J.-C. 2002. Encyklopedie středověku. Praha : Vyšehrad, 2002.
Lyotard, J.-F. 1993. O postmodernismu. Praha : Filosofický ústav AV ČR, 1993.
Macura, V. a kol. 2001 Slovník světových literárních děl I., II. Praha : Odeon, 1988.
Machala, L. 2001. Literární bludiště. Praha : Brána, 2001.
Minárik, J. 1980. Stredoveká literatúra. Bratislava : SPN, 1980.
Minárik, J. 1996. Renesančná a humanistická literatúra. Bratislava : Slovenské pedagogické vydavateľstvo, 1996..
Okál, M. 1986. Problematika homérskych básní a ich ohlasy u nás. In: Homéros: Odyseia. Prel. Miloslav Okál. 2. vyd. Bratislava : Slovenský spisovateľ, 1986, s. 397 – 428.
Pechar, J. 1999. Dvacáté století v zrcadle literatury. Praha : Filosofia, 1999.
Pišút, M. a kol. 1963. Dejiny svetovej literatúry I.-II. 1. vyd. Bratislava : Osveta, 1963.
Pospíšil, I. a kol. 2006. Světové literatury 20. století v kostce. Praha : Libri, 1999. Ústav slavistiky FF MU 2006.
Vlašín, Š. a kol. 1983. Slovník literárních směrů a skupin. Praha : Panorama, 1983.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský jazyk

Poznámky:

Literatúra, ktorá nie je dostupná v knižničnom fonde UKF, bude sprostredkovaná učiteľom predmetu z jeho súkromných zdrojov.

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 94

A	B	C	D	E	FX
63.83	14.89	9.57	4.26	4.26	3.19

Vyučujúci: Mgr. Veronika Rácová, PhD., doc. PhDr. Jozef Brunclík, PhD.,

Dátum poslednej zmeny: 18.01.2022

Schválil : prof. PaedDr. Zuzana Kováčová, PhD. Dátum schválenia: 16.09.2021

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: KSJL/TR/IS19/22	Názov predmetu: Interpretačné sondy do slovenskej literatúry 19. storočia
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 26 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 2	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Celková záťaž študenta: 50 hodín semináre 26 hodín + príprava na semináre 10 hodín + príprava seminárnej práce a prezentácie 14 hodín. Podmienky: Aktívna účasť na seminároch a odovzdanie a prezentácia projektu, študent v tíme vypracuje projekt podľa zadania vyučujúceho a prezentuje ho na seminári (40 bodov). Na konci semestra ho odovzdá v elektronickej verzii (60 bodov). Kredity nebudú udelené študentovi, ktorý získa v celkovom bodovom hodnotení menej ako 70 bodov.	
Výsledky vzdelávania: Študent si osvojí interpretačné postupy, ktorými bude uchopovať diela slovenskej klasicistickej, preromantickej, romantickej a realistickej literatúry. Nadobudne schopnosť na odbornej úrovni (prislúchajúcej absolventovi štúdia) reflektovať poéziu, prózu aj drámu daných období. Bude mať kompetenciu poukázať na ich špecifické znaky z hľadiska doby vzniku a autorských poetík. Bude schopný na báze prekladu uvažovať nad zachovaním typických znakov dobových textov.	
Stručná osnova predmetu: 1. Interpretácia diel slovenskej klasicistickej, preromantickej, romantickej, realistickej literatúry s dôrazom na ich dobovú funkciu a poetiku. (1. – 3. týždeň) 2. Prehlbovanie vedomostí a schopností vyčítať z dobového textu estetickú koncepciu autora. (5. – 6. týždeň) 3. Interpretácia s dôrazom na žánrový aspekt konkrétneho vybraného textu. (7. – 8. týždeň) 4. Prezentácia vlastnej interpretácie textu na základe vlastného výberu korigovaného pedagógom. (9. – 11. týždeň) 5. Venovanie sa interpretačným a recepčným špecifikám pôvodných literárnych textov a prekladov umeleckých diel na základe aktívneho uplatňovania poznatkov získaných štúdiom slovenskej literatúry prvej a druhej polovice 19. storočia. (12. – 13. týždeň)	
Odporúčaná literatúra:	

- BÍLIK, R. 2006. Interpretácia umeleckého textu. Trnava: Typi Universitatis Tyrnaviensis, 2009, 156 s. ISBN 978-80-8082-289-7
- ČEPAN, O. – KUSÝ, I. – ŠMATLÁK, S. – NOGE, J. 1965. Dejiny slovenskej literatúry III. Bratislava: Slovenská akadémia vied, 1965, 782 s.
- ČEPAN, O. 1984. Stimuly realizmu. Bratislava : Tatran, 1984. 479 s.
- ČEPAN, O. 2001. Próza slovenského realizmu. Bratislava : Veda, 2001. 290 s.
- ECO, U. 1995. Interpretácia a nadinterpretácia. Bratislava: Archa, 1995, 146 s. ISBN 80-7115-080-0
- GBÚR, J. (ed a zost.). 2010. Kukučín v interpretáciách. Bratislava: LIC, 2010. 176 s.
- KAIZEROVÁ, P. 2013. Humor a dramatika v časopise Černokňazník. Nitra: UKF FF, 2013, 132 s. ISBN 978-80-558-0496-5
- KAIZEROVÁ, P. 2015. Hlasy do ticha v slovenskej romantickej poézii. In. Česká a slovenská poezie: slovo a mlčení Brno : Galium, 2015. ISBN 978-80-905336-8-4, s. 79-86.
- KAIZEROVÁ, P. 2015. Šesťkrát cesta k tradícii v literárnych textoch. Nitra : UKF, 2015. - 166 s. ISBN 978-80-558-0914-4.
- Kol. autorov, 1999. O interpretácii umeleckého textu: monografia štúdií Ústavu literárnej a umeleckej komunikácie. 21, Tvaroslovná interpretácia umeleckého diela. Nitra: FF UKF, 1999, 304 s. ISBN 80-8050-344-3
- KOPRDA, P. a kol. 1999. Medziliterárny proces I. Nitra: UKF, 1999.
- KUSÝ, I. a kol. 1981. Slovenská literárna kritika 2. Bratislava : Slovenský spisovateľ, 1979, 1981. 461 s.
- KUSÝ, I. a kol. 1981. Slovenská literárna kritika 3. Bratislava : Slovenský spisovateľ, 1981. 368 s.
- ŠMATLÁK, S. 1988. Dejiny slovenskej literatúry. Bratislava: Tatran, 1988, 481 s.
- KRAUS, C. 1999. Slovenský literárny romantizmus. Martin: Vydavateľstvo Matice slovenskej, 1999, 239 s. ISBN 80-7090-520-4
- MAZÁK, P. a kol. 1988. Dejiny slovenskej literatúry 2. Bratislava: SPN, 1988, 515 s.
- MIKULA, V. a kol. 2005, 2006, 2006. Slovenský literárny realizmus (I., II., III.). Bratislava: Tatran, (2005, 2006, 2006). (402 s., 657 s., 729 s.)
- MIKULOVÁ, M. – MIKULA, V. 2010. Kapitoly zo slovenského realizmu. Bratislava: Univerzita Komenského, 2010. 235 s.
- MIKULOVÁ, M. 2010. Paradoxy realizmu. Bratislava : VEDA, 2010. 256 s.
- MRÁZ, P. 2015. Dotyky literatúry: (sondy do slovenskej literatúry 18.-20. storočia). Kuklov: Peter Mráz, 2015, 149 s. ISBN 978-80-972065-9-8
- NOGE, J. 1969. Slovenská romantická próza. Bratislava: Tatran, 1969, 509 s.
- POPOVIČ, A. 1981. Interpretácia umeleckého textu. Bratislava: SPN, 1981, 165 s.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský

Poznámky:

Literatúra, ktorá nie je dostupná v knižničnom fonde UKF, bude sprostredkovaná učiteľom predmetu z jeho súkromných zdrojov.

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 0

ABS	N
0.0	0.0

Vyučujúci: PhDr. Petra Kaizerová, PhD., Mgr. Mariana Hrašková, PhD.,
Dátum poslednej zmeny: 18.01.2022
Schválil : prof. PaedDr. Zuzana Kováčová, PhD. Dátum schválenia: 16.09.2021

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: KSJL/TR/IS20/22	Názov predmetu: Interpretačné sondy do slovenskej literatúry 20. storočia
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 26 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 2	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 3.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Študent vypracuje semestrálnu prácu (interpretácia básnického, prozaického, prípadne dramatického textu), ktorá bude hodnotená (musí vyhovovať kvalitatívnym požiadavkám vyučujúceho). Celková záťaž študenta: 60 hodín semináre 26 hodín + príprava seminárnej práce 24 hodín a jej prezentácia a hodnotiaca diskusia 10 hodín Podmienky: Aktívna účasť na seminároch (25 bodov) a prezentácia práce (25 bodov). V priebehu semestra vypracuje študent prácu podľa zadania vyučujúceho a odprezentuje ju (50 bodov) Kredity nebudú udelené študentovi, ktorý získa v celkovom bodovom hodnotení menej ako 70 bodov.	
Výsledky vzdelávania: <ul style="list-style-type: none">• Študent/ka si osvojí interpretačné postupy, nadobudne schopnosť na odbornej úrovni (prislúchajúcej absolventovi štúdia) reflektovať diela slovenskej literatúry príslušného obdobia.• Študent/ka zvládne interpretáciu básnického textu od verša k veršu, pričom pôjde o komplexnú interpretačno-poetologickú reflexiu textu (prihliadať sa bude na všetky zložky umeleckého textu – názov diela, obraznosť, rým, rytmus, intertextualita, biografické motivácie, rekonštrukcia ohlasov na daný text). Takto dokáže študent/ka pracovať aj s prozaickým alebo dramatickým textom.• Študent/ka interpretačnou zručnosťou prehĺbi poznanie tej-ktorej poetiky v rámci vývinu slovenskej literatúry 20. storočia, a to aj v relevantných inonárodných kontextoch (impresionizmus, novoromantizmus, symbolizmus, secesia, neosymbolizmus, vitalizmus, poetizmus, futurizmus, konštruktivizmus, francúzska čistá poézia, surrealizmus, dadaizmus). Rovnako dokáže interpretačne uchopovať žánrovú stránku diela (baladické postupy, podnety ľudovej piesne, epištolárnej literatúry, žalmu, litánií, apollinairovho pásma, ale aj novely, románu, poviedky) a pomenovať intermedialitu umeleckého textu.	
Stručná osnova predmetu: <ol style="list-style-type: none">1. Úvod do interpretácie diel slovenskej literatúry 20. storočia. (1. týždeň)2. Interpretácia vybraných textov zo slovenskej poézie 1. polovice 20. storočia s orientáciou na vývinové premeny. (2. - 4. týždeň)	

3. Interpretácia vybraných textov zo slovenskej prózy 1. polovice 20. storočia so zameraním na vývinový premeny. (5. - 7. týždeň)
4. Interpretácia vybraných textov zo slovenskej poézie 2. polovice 20. storočia so zameraním na vývinové posuny až k dnešnej podobe lyriky. (8. - 10. týždeň)
5. Interpretácia vybraných textov zo slovenskej prózy 2. polovice 20. storočia s dôrazom na vývinové premeny až po postmodernu. (11. - 12. týždeň)
6. Interpretácia vybraného dramatického textu 1. a 2. polovice 20. storočia (13. týždeň)

Odporúčaná literatúra:

- BOKNÍKOVÁ, A. (ed.). 2018. Poetika poézie a jej prekladu. Bratislava: Univerzita Komenského Bratislava, 2018.
- Čítame slovenskú literatúru I, II, III. Bratislava, ÚSL SAV 1997, 1998.
- GAVURA, J. 2010. Lyrické iluminácie. Prešov: OZ Slniečkovo, 2010.
- HABAJ, M. 2016. Básnik v čase. Bratislava: LIC, 2016.
- Hochel, I. - Čúzy, L. - Kákošová, Z.: Slovenská literatúra po roku 1989. Bratislava, LIC 2007.
- HOCHTEL, I. 2005. Ladislav Ballek. Príbeh ako princíp. Bratislava: LIC, 2005.
- HUČKOVÁ, D. 2009. Hľadanie modern. Bratislava: Ars Poetica, Ústav SAV, 2009.
- HUČKOVÁ, D. 2014. Kontexty Slovenskej moderny. Bratislava: Kalligram, Ústav SAV, 2014.
- KEKELIAKOVÁ, M. 2008. Torzá snov a vidín v poézii "chlapca z hmlovín": (interpretácia a poetika sna v Olivovej lyrike). In: Romboid: časopis pre literatúru a umeleckú komunikáciu, 2008, roč. 43, č. 5 - 6, s. 66 - 78. (štúdiá o Olivovi)
- KEKELIAKOVÁ, M. 2009. Lyrické "ja" v poézii J. A. Rimbauda, P. Olivu a R. Dilonga : (kriticky a polemicky na rimbaudovskú tému), 2009. In: Mitter, P., Tošková, K. (ed.): Ty, já a oni v jazyce a v literatuře: sborník z mezinárodní konference pořádané katedrou bohemistiky PF UJEP. Ústí nad Labem: Univerzita J. E. Purkyně v Ústí nad Labem, 2009, s. 101 - 108.
- KEKELIAKOVÁ, M. 2017. Beniakovský génius úškľabku (pomalého úsmevu) : interpretácia básne Valentína Beniaka Svedectvo Márie o Igricovi z básnickej zbierky Slovenský Igric sa búri aj žalostí, 2017. In: Knižná revue, 2017, roč. 27, č. 11, s. 30 - 31. Prístupné: <https://www.litcentrum.sk/recenzia/beniakovsky-genius-usklabku-pomaleho-usmevu>
- KOLI, F. 2003. Interpretačné reflexie. Nitra: Aspekt, 2003.
- Marčok, V. a kol.: Dejiny slovenskej literatúry III. Bratislava, LIC 2004.
- MATEJOV, F. 2005. Lektúry. Bratislava: SAP, 2005.
- MIKO, F. 1973. Od epiky k lyrike. 1973.
- MIKULA, Valér: Hľadanie systému obraznosti. Bratislava: Smena, 1987.
- NOSKOVÁ, I. 2014. Interpretácia umeleckého textu. Bratislava: Metodicko-pedagogické centrum, 2014.
- RÁCOVÁ, Veronika: Na pomedzí škrupiny. O poézii Ivana Štrpku. Bratislava: Ars Poetica, 2015.
- SABOLOVÁ, Oľga: Kompozičné a sémantické súvzťažnosti umeleckej prózy, 1999.
- Sedlák, I. a kol.: Dejiny slovenskej literatúry II. Bratislava - Martin, Matica slovenská - LIC 2009. Slovník diel slovenskej literatúry 20. storočia. Bratislava, Kalligram / ÚSL SAV 2006.
- TURČÁNY, Viliam: Rým v slovenskej poézii. Bratislava: SAV, 1975.
- WINCZER, P. 2000. Súvislosti v čase a priestore... Bratislava: VEDA, 2000.
- ZAMBOR, Ján: Niečo ako láska, niečo ako soľ. Miroslav Válek v interpretáciách. Bratislava: LIC, 2013.
- ZAMBOR, Ján: Stavebnosť básne. Bratislava: LIC, 2018.
- ZUMRÍKOVÁ KEKELIAKOVÁ, M. 2017. Beniakovský génius úškľabku (pomalého úsmevu): interpretácia básne Valentína Beniaka Svedectvo Márie o Igricovi z básnickej zbierky Slovenský Igric sa búri aj žalostí. In: Knižná revue, 2017, roč. 27, č. 11, s. 30 - 31. (interpretáčno-poetologická práca)

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu: Slovenský jazyk	
Poznámky: Literatúra, ktorá nie je dostupná v knižničnom fonde UKF, bude sprostredkovaná učiteľom predmetu z jeho súkromných zdrojov.	
Hodnotenie predmetov Celkový počet hodnotených študentov: 0	
ABS	N
0.0	0.0
Vyučujúci: Mgr. Monika Zumříková Kekeliaková, PhD., PhDr. Dušan Teplan, PhD.,	
Dátum poslednej zmeny: 21.01.2022	
Schválil : prof. PaedDr. Zuzana Kováčová, PhD. Dátum schválenia: 16.09.2021	

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: KSJL/TR/ISSSL/22	Názov predmetu: Interpretačné sondy do staršej slovenskej literatúry
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 26 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 2	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Celková záťaž študenta: 50 hodín Seminár 26 hodín + príprava na semináre 12 hodín + príprava a prezentácia seminárnej práce 14 hodín. Podmienky: Aktívna účasť na seminárnych cvičeniach a vypracovanie a prezentovanie seminárnej práce. V priebehu semestra študent vypracuje a prezentuje seminárnu prácu, ktorá bude pozostávať z interpretácie textu staršej slovenskej literatúry (70 bodov). V rámci seminárov sa aktívne zúčastňuje diskusií o interpretovaných literárnych dielach, vyslovuje vlastné zistenia a postrehy (30 bodov). Kredity nebudú udelené študentovi, ktorý získa v celkovom bodovom hodnotení menej ako 70 bodov.	
Výsledky vzdelávania: Študent v nadväznosti na vedomosti z oblasti staršej literatúry dokáže suverénne recipovať autorskú stratégiu v textoch staršej slovenskej literatúry. Dokáže interpretačne odhaľovať komunikačnú estetiku a poetiku textov staršej literatúry. Preukazuje vedomosti o literárnohistorickom vývine slovenskej literatúry od 9. – 18. storočia.	
Stručná osnova predmetu: 1. Špecifiká interpretácie diel stredovekej, renesančnej a humanistickej a barokovej literatúry. (1. – 2. týždeň) 2. Podoby medzitextového nadväzovanie v staršej slovenskej literatúre. (3. týždeň) 3. Imitácia ako metóda tvorby literárnych diel staršej slovenskej literatúry. (4. týždeň) 4. Idealizované typizovanie a ďalšie špecifické črty a ich funkcia vo vybraných textoch z poetických, prozaických a dramatických žánrov. (5. týždeň) 5. Žánrový a druhový synkretizmus v dielach staršej slovenskej literatúry (6. týždeň) 6. Interpretácia stredovekých náboženských i svetských poetických a prozaických textov. (7. – 8. týždeň) 7. Interpretačné sondy do humanistickej, renesančnej, manieristickej a barokovej poézie. (9. – 10. týždeň) 8. Interpretácia barokových poetických a prozaických literárnych diel. (11. – 12. týždeň) 9. Školská interpretácia textov staršej slovenskej literatúry a jej nástrahy. (13. týždeň)	

Odporúčaná literatúra:

- BRTÁŇOVÁ, E. 2012. Na margo staršej literatúry : zo žánrovej problematiky 11. - 18. storočia. Bratislava : Kalligram, spol.s.r.o., 2012.
- BRTÁŇOVÁ, E. 2020. Stredoveká scholastická kázeň : K recepcii latinských sermones v kódexoch slovenskej proveniencie. Bratislava : Veda, 2000.
- GÁFRIKOVÁ, G. 2006. Zabúdané súvislosti. Bratislava : SAP, 2006.
- KERULOVÁ a kol. 2010. Šesťkrát cesta za autorom : habitus staronových tvorcov literárnych dejín. Nitra : Univerzita Konštantína Filozofa, 2010.
- KERULOVÁ, M. 1999. Nahliadnutia do staršej slovenskej literatúry. Nitra : UKF, 1999.
- KERULOVÁ, M. 2009. Hodnotové aspekty staršej literatúry. Nitra : UKF 2009.
- KERULOVÁ, M. a kol. 2015. Šesťkrát cesta k tradícii v literárnych textoch. Nitra : Univerzita Konštantína Filozofa, 2015.
- LAUKOVÁ, S. 2009. Sondy do barokovej literatúry. Nitra : UKF, 2009.
- LAUKOVÁ, S. 2010. Cantus Catholici v interpretácii. Nitra : Univerzita Konštantína Filozofa, 2010.
- Medzi trvaním a dejinami : Cyril a Metod v slovenskej literatúre. Výberová antológia. Zost. Silvia Lauková. Nitra : Univerzita Konštantína Filozofa, 2013.
- MINÁRIK, J. 1997. Z klenotnice staršieho slovenského písomníctva. I. II. III. IIL. Stredovek. Renesancia a humanizmus, Barok próza, Barok – poézia. Bratislava : Tatran, 1997.
- ŠMATLÁK, S. 1997. Dejiny slovenskej literatúry 1. Bratislava : NLC, 1997 .

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský

Poznámky:

Literatúra, ktorá nie je dostupná v knižničnom fonde UKF, bude sprostredkovaná učiteľom predmetu z jeho súkromných zdrojov.

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 0

ABS	N
0.0	0.0

Vyučujúci: doc. PhDr. Silvia Lauková, PhD., PhDr. Martina Taneski, PhD.,**Dátum poslednej zmeny:** 18.01.2022**Schválil :** prof. PaedDr. Zuzana Kováčová, PhD. Dátum schválenia: 16.09.2021

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: KSJL/TR/KM/22	Názov predmetu: Katolícka moderna
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 26 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 2	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: absolvoval /-a (A) Celková záťaž študenta je 50 hodín prednášky 26 hodín + príprava na seminárne cvičenia 4 hodín + samoštúdium a príprava na test 20 hodín + účasť na teste 1 hodina Podmienky: Účasť študenta na prednáškach a písomný test (resp. elektronický test v EDU), prípadne odovzdaná a schválená semestrálna práca. Študent v priebehu semestra aktívne diskutuje k témam (30 bodov). Na konci semestra študent absolvuje písomný test, resp. odovzdá seminárnu prácu (70 bodov). Kredity nebudú študentovi udelené, ak získa v celkovom hodnotení menej ako 70 bodov. Hodnotenie: absolvoval /-a =100 – 70 bodov; neudelený = 69 bodov a menej.	
Výsledky vzdelávania: Študent vie na základe literárnohistorických súvislostí začleniť poéziu katolíckej moderny do kontextu dejín národnej literatúry, pozná jej vedúce osobnosti (kňazské, laické, domáce i exilové) – vie usúvzťažniť spoločné znaky ich tvorby a vymedziť typologické súvislosti; má prehľad o tlačových orgánoch, v ktorých autori katolíckej moderny publikovali, pozná ich proklamačné a manifestačné zborníky, almanachy, prekladovú tvorbu, kritikov a recenzentov; zoznámil sa s inšpiračnými zdrojmi (domácimi i inonárodnými), dokáže identifikovať na základe tvorby pokračovateľov.	
Stručná osnova predmetu: 1. Pojem katolícka moderna v literárnohistorickom a literárno-kritickom kontexte. (1. – 2. týždeň) 2. Katolícka moderna v literárnohistorickom a literárno-kritickom kontexte (spirituálna poézia verzus katolícka moderna, tradičnosť verzus modernosť). (3. – 4. týždeň) 3. Domáce i zahraničné (ne)literárne zdroje a inšpirácie katolíckej moderny. (5. týždeň) 4. Vedúce osobnosti, okrajové zjavy, epigóni a pokračovatelia poézie katolíckej moderny. (6. – 7. týždeň) 5. Tlačové orgány a dobové prijatie poézie katolíckej moderny a literárnohistorický úzus. (8. týždeň) 6. Próza i dráma katolíckej moderny. (9. – 10. týždeň) 7. Katolícka moderna v priezore literárnej vedy. (11. – 12. týždeň)	

8. Katolícka moderna v stredoeurópskych súvislostiach. (13. týždeň)

Odporúčaná literatúra:

- Brunclík, J. 2017. Introvertnosťou ku katarzii : Lyrický svet v tvorbe Jána Motulka. 2. dopl. vyd. Nitra: FF UKF, 2017.
- Brunclík, J. Prameň živej vody v diele Svetoslava Veigla, 2006. In. Keď anjel v tebe spieva. - Prešov : Vydavateľstvo Michala Vaška, 2006.
- Gallik, J. 2011. Ján Haranta v literárnokritickom kontexte. Čadca : Kysucké múzeum a Magma, 2011.
- Gallik, J. 2015. Slovenská katolícka moderna v stredoeurópskom kontexte. Nitra: FŠŠ UKF v Nitre, 2015.
- Frátrik, J. 1994. Slovenská katolícka moderna v premenách času. Žilina: Kníhkupectvo ZRNO, 1994.
- Hamada, M., Súkeníková, M. (eds.) 2008. Poézia slovenskej katolíckej moderny. Bratislava : Kaligram; Ústav slovenskej literatúry SAV, 2008.
- Hevier, D. 1994. Katolícka moderna: Spomienka na anjela. Bratislava: HEVI, 1994
- Hvišč, J., Marčok, V., Bátorová, M., Petřík, V. 1991. Biele miesta v slovenskej literatúre. Bratislava : SPN, 1991.
- Lauček, A. 2003. Katolícka moderna. Ružomberok : Katolícka univerzita v Ružomberku, 2003.
- Melicher, J. 1990. Poézia katolíckej moderny. Bratislava : KPÚ v Bratislave, 1990.
- Melicher, J. Zamlčovaná literatúra. 1995. Nitra : Fakulta humanitných vied VŠPg v Nitre, 1995.
- Navrátil, M. 2019. Pramene rannej poézie Vojtecha Miháliku (Varianty, revízie, interpretácie) Bratislava: VEDA, 2019.
- Pašteka, J. 2002. Tvár a tvorba slovenskej katolíckej moderny. Bratislava: Lúč, 2002.
- Príhodová, E. (ed.) 2011. Kontexty a inšpirácie katolíckej moderny. Ružomberok : Verbum, 2011.
- Príhodová, E. 2020. Spievam, lebo milujem... (Život a dielo Janka Silana). Bratislava: LIC, 2020.
- RYDLO, J. M. (zost.). 2009. Rudolf Dilong (1905 – 1986): Zborník o živote a diele k básnikovej storočnici. Bratislava: Libri historiae, 2009.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský jazyk

Poznámky:

Literatúra, ktorá nie je dostupná v knižničnom fonde UKF, bude sprostredkovaná učiteľom predmetu z jeho súkromných zdrojov.

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 0

ABS	N
0.0	0.0

Vyučujúci: doc. PhDr. Jozef Brunclík, PhD., Mgr. Monika Zumríková Kekeliaková, PhD.,

Dátum poslednej zmeny: 18.01.2022

Schválil : prof. PaedDr. Zuzana Kováčová, PhD. Dátum schválenia: 16.09.2021

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: KSJL/T/KOGN/22	Názov predmetu: Kognitívna lingvistika
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 26 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 2	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Celková záťaž študenta: 60 hodín Prednášky 26 hodín; samoštúdium a príprava na test 32 hodín + účasť na teste 2 hodiny. Študent musí absolvovať 90 % prednášok. Na konci semestra študenti absolvujú písomný test, ktorý je obsahovo zameraný najmä na prednášané témy doplnené štúdiom vybranej literatúry. Na úspešné absolvovanie musí byť študent úspešný minimálne na 70% , čo je 70 bodov zo 100 bodov. Pri dosiahnutí aspoň tohto minima sa absolvovanie predmetu započíta. V prípade neúspešného absolvovania testu sa realizuje opravný test v kombinácii s formou riadeného interview. Podmienky pre externé štúdium Celková záťaž študenta: 60 hodín Prednášky 8 hodín; samoštúdium a príprava na test 50 hodín + účasť na teste 2 hodiny Študent musí absolvovať 90 % prednášok. Na konci semestra študenti absolvujú písomný test, ktorý je obsahovo zameraný najmä na prednášané témy doplnené štúdiom vybranej literatúry. Na úspešné absolvovanie musí byť študent úspešný minimálne na 70% , čo je 70 bodov zo 100 bodov. Pri dosiahnutí aspoň tohto minima sa absolvovanie predmetu započíta. V prípade neúspešného absolvovania testu sa realizuje opravný test v kombinácii s formou riadeného interview	
Výsledky vzdelávania: <ul style="list-style-type: none">• Študent pozná okolnosti a podmienky kognitívneho obratu vo vedách o človeku a o ľudskom myslení a vyjadrovaní. Vie interpretovať prieniky kognitívnej psychológie a kognitívnej lingvistiky.• Študent vie identifikovať základné východiská a ciele kognitívnej lingvistiky. Rozoznáva základné smery a vie ich usúvŕažniť s konkrétnymi centrami kognitívne orientovaného lingvistického bádania.• Študent pozná základné pojmy kognitívnej lingvistiky a vie interpretovať ich význam pre odkrývanie antropocentrického princípu. Chápe komplementárnosť výroku, ktorý sprevádza základné atribúty kognitívnych výskumov v ostatnom polstoročí: človek v jazyku – jazyk v človeku.• Študent vie vymenovať konkrétne lingvistické školy, ktorých predstavitelia sa zaslúžili o rozvíjanie smerov v kognitívnej lingvistike: americká škola G. Lakoffa – holistický smer, Moskovská sémantická škola konceptuálnej analýzy, Moskovská škola etnolingvistiky, Lublinská škola J. Bartmiňského a R. Tokarského zameraná na vzťah jazyka a kultúry, Belgorodská škola zameraná na konceptuálnu metaforu a i.	

- Študent pozná základné smerovania jednotlivých prúdov kognitívnej lingvistiky a ich metodologické dominanty výskumu; chápe kognitívnu lingvistiku ako vedu lexikálnej sémantiky.
- Študent pozná vznik a vývin pojmu jazykový obraz sveta. Vie interpretovať postupy jeho rekonštrukcie z nominácií v jazyku, najmä z obrazných pomenovaní, kolokácií, frazém a lexikalizovaných metafor. Pozná východiská kognitívnej frazeológie.
- Študent rozumie pojmom koncept a prekoncept, ich vzájomným vzťahom. Vie vysvetliť, čo je konceptuálna metafora a aká je jej úloha v nominačných aktoch v jazyku. Pozná postupy ako rekonštruovať primárne koncepty podľa metodológie viacerých škôl kognitívnej lingvistiky.

Stručná osnova predmetu:

1. Vzťah jazyka a myslenia v dejinách lingvistiky a impulzy pre súčasnú kognitívnu lingvistiku. Vznik kognitívnej lingvistiky podnietil vznik ďalších vedných disciplín, ktoré skúmajú vzťah človeka a jeho myslenia, resp. jazyka a jeho vplyvu na myslenie a uvažovanie človeka.
2. Kognitívne orientovaná lingvistika nadväzuje na mentalingvistiku z polovice minulého storočia. Oživenie myšlienok W. von Humboldta. Kognitívna lingvistika je antropocentrická a egocentrická.
3. Princípy kognitívnej lingvistiky a jej hlavné smery.
4. Metodológia, predmet skúmania, základné definície a terminológia, hlavní predstavitelia kognitívne orientovaných výskumných prúdov a škôl.
5. Hypotéza E. Sapira a B. L. Worfá o jazykovom relativizme podľa ktorej je poňatie reálneho sveta postavené na jazykových zvyklostiach konkrétneho národno-jazykového a kultúrneho spoločenstva, ktoré potom predurčujú interpretáciu reality, t. j. aj nominačný akt.
6. Príklady jazykového relativizmu a národne špecifického jazykového obrazu sveta z rôznych jazykov, dôraz na ich obraznú podstatu. Dielo V. Krupu: opis národno-špecifického jazykového obrazu sveta v rôznych jazykoch.
7. Koncept – definícia, hierarchia konceptov, ich vzájomné vzťahy a usporiadanie v asociačno-sémantickej sieti človeka. Koncepty sa verbalizujú, z čoho vyplýva, že na slovo či viacslovnú nomináciu je možné nahliadať ako na koncept.
8. Prekoncepty ako kategórie ľudského poznávania. Framy a scenáre – pojmy kognitívnej psychológie s presahom do jazyka a jeho nominačných aktov.
9. Konceptuálna metafora – figúra ľudského myslenia a vyjadrovania. Výskyt konotácií v jazyku a rekonštrukcia ich vzniku. Teória G. Lakoffa o predpojmových schémach a ich vplyve na ľudské vyjadrovanie.
10. Metafory, ktorými žijeme – základné dielo amerických lingvistov M. Johnsona a G. Lakoffa: domov je hniezdo, čas letí, čas sú peniaze, chrípka nás skolí, s chorobou bojujeme, život je cesta ...
11. Kognitívna definícia. Porovnanie kognitívnej a s slovníkovej definície. Teória a. Wierzbickej o sémantických univerzáliách. Kategorizácia sveta v jazyku a jeho prostriedkoch.
12. Jazykové stereotypy. Proces axiologizácie v národných jazykoch. Preferencia orientačnej metafory v jazyku. Prototyp a radiálne kategórie pri vzniku polysémie v jazyku.
13. Jazykový obraz sveta vo výskumoch lublinskej školy, jej vzťah k moskovskej škole etnolingvistiky.

Odporúčaná literatúra:

- ALEFIRENKO, N. F. 2009. Živoje slovo. Problemy funkcional'noj leksikologii. Moskva: vydavateľstvo Flinta. ISBN 978-5-9765-0852-1.
- ALEFIRENKO, N. F. – KORINA, N. B. 2011. problemy kognitivnoj lingvistiky. 2011. Nitra: FF UKF v Nitre. ISBN 978-80-8094-987-7.
- BARTMIŃSKI, J. 2016. Jazyk v kontextu kultury. Dvanáct statí z lublinské kognitivní etnolingvistiky. Praha: Univerzita Karlova v praze, Karolinum. ISBN 978-80-246-2883-7.
- BARTMIŃSKI, J. 2009. Aspects of cognitve ethnolinguistics. Ed. J. Zinken. London: Equinox Publishing Ltd. 246 s.

- BARTMIŃSKI, J. 2007: Językowe podstawy obrazu świata. Lublin: Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej. 328 s.
- KORINA, N. B. A KOL. 2015. Jazykovaja kartina mira i kofnitivnye priority jazyka. Nitra: UKF v Nitre, 2014. 204 s. ISBN 978-80-558-0702-7.
- KOVÁČOVÁ, Z. 2015. Jazyk a (po)rozumienie z aspektu kognitívnej lingvistiky. Recenzent: KOVÁČOVÁ, Z. 2018. Vybrané kapitoly z kognitívnej lingvistiky. Nitra : UKF. 94 s. ISBN 978-80-89703-51-7.
- KOVÁČOVÁ, Z.- CIPRIANOVÁ, E. 2021. From primary meanings of the sensory perceptions of touch and taste to lexicalized metaphors in an associative-semantic network in Slovak. 2021. In: Slovo a slovesnosť : časopis pro otázky teórie a kultúry jazyka. - ISSN 0037-7031, Roč. 82, č. 1 (2021), s. 45-66.
- KUBRIAKOVA, E. S. (2001a) Razmyšlenija o sud'bach kognitivnoj lingvistiky na rubeže vekov. In: Vaprosy filologii, č. 1. 2001, s. 8 – 17. ISSN 1562-1391.
- KUBRIAKOVA, E. S. (2001b) Kratkij slovar kognitivnych terminov. Moskva: Filologičeskij fakultet MGU im. Lomonosova, 2001. 416 s.
- LAKOFF, G. 2006. Ženy, oheň a nebezpečné věci. Co kategorie vypovídají o naší mysli. Praha: Triáda 2006. 655 s.
- LAKOFF, G. – JOHNSON, M. 2015 (1982). Metafory, kterými žijeme. Brno: Host. ISBN 978-80-7491-152-1.
- LANGACKER R. W: Wykłady z gramatyki kognitywnej. Red. H. Kardela. Przeł. J. Berej. Lublin: Wyd. UMCS 1995.
- RETOVÁ, D. 2012. Načo sú nám symboly? In: Kognitívne paradigmy. Bratislava: Vydavateľstvo Európa 2012, s. 100 – 126. 250 s. ISBN 978-80-89111-79-4.
- ROSCH, E. 1977. Human categorization. N. Warren (ed.), Studies. In: Cross-cultural psychology, Academic press, vol. 1, N.Y., 1977, s. 1 – 49. ISSN: 0022-0221.
- RYBÁR, J. a kol. 2012. Kognitívne paradigmy. Bratislava: Vydavateľstvo Európa, 2012. 255 s. ISBN 978-80-89111-79-4.
- RYBÁR, J. – KVASNIČKA, V. – FARKAŠ, I. 2005. Jazyk a kognícia. Ed.. Bratislava: Kalligram 2005. 419 s.
- MARKOŠ, A. A KOL. 2010. Jazyková metafora živého. Soubor textů od biologů, filosofů a lingvistů věnovaný izomorfím mezi životem a jazykem. Červený Kostelec: Nakladatelství Pavel Mervart 2010. 372 s. ISBN 978-80-87378-42-7.
- NIESPOREK-SZAMBURSKA, B. 2010. Językowy obraz pór roku i tradycji kulturowych w twórczości dzieci. Katowice: Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego 2004. 246 s. Studies in cognitive semantics. Ed.: B. Bierwiaczone – A. Turula. Częstochowa: Wydawnictwo Wyższej Szkoły Lingwistycznej 2010. 157 s.
- SCHWARZOVÁ, M. 2009. Úvod do kognitivní lingvistiky. Praha: Dauphin 2009. 203 s.
- VAŇKOVÁ, I. – NEBESKÁ, I. – ŘÍMALOVÁ-SAICOVÁ, L. – ŠLÉDROVÁ, J. 2005. Co na srdci, to na jazyku. Praha: Karolinum 2005. 343 s.
- Wierzbicka, A. 2014. Praha: Univerzita Karlova v Praze, nakl. Karolinum. ISBN 978-80-246-2289-7. 550 s.
- VAŇKOVÁ, I.: Nádoba plná řeči. 2007. Praha: Karolinum. 312 s. Kognitywne podstawy języka i językoznaństwa. 2004. Red. E. Tabakowska. Kraków: Uniwersytas. 370 s
- Kurz pre dištančnú formu vyučovania: <https://edu.ukf.sk/>

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský jazyk

Poznámky:

Literatúra, ktorá nie je dostupná v knižničnom fonde UKF, bude sprostredkovaná učiteľom predmetu z jeho súkromných zdrojov.

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 0

ABS	N
0.0	0.0

Vyučujúci: prof. PaedDr. Zuzana Kováčová, PhD., PhDr. Katarína Dudová, PhD.,

Dátum poslednej zmeny: 19.01.2022

Schválil : prof. PaedDr. Zuzana Kováčová, PhD. Dátum schválenia: 16.09.2021

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: KSJaL/T/KF/22	Názov predmetu: Kontrastívna frazeológia
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška / Seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 1 / 1 Za obdobie štúdia: 13 / 13 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 3	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 3.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: skúška (S) Celková záťaž študenta: 80 hodín prednášky 13 hodín + semináre 13 hodín + príprava na semináre 13 hodín + príprava seminárnej práce a prezentácie 15 hodín + samoštúdium a príprava na skúšku 25 hodín + účasť na skúške 1 hodina. Podmienky: Aktívna účasť na seminároch a ústna skúška. V priebehu semestra vypracuje študent v tíme projekt podľa zadania vyučujúceho a prezentuje ho na seminári (20 bodov); v rámci seminárov realizuje študent praktické aktivity a prezentuje ich výsledky (10 bodov). Na konci semestra absolvuje študent ústnu skúšku. (70 bodov). Kredity nebudú udelené študentovi, ktorý získa v celkovom bodovom hodnotení menej ako 70 bodov. Hodnotenie: A =100 % - 95%, B = 94 % - 90 %, C = 89 % - 85 %, D = 84 % -80 %, E = 79 % - 70 %, FX = 69 %-0%.	
Výsledky vzdelávania: <ul style="list-style-type: none">• Študent definuje frazeológiu ako lingvistickú disciplínu a súčasne ako národné duchovné a kultúrne vlastníctvo nositeľov jazyka.• Študent vie analyzovať a opísať vlastnosti frazémy a na základe nich vie bližšie diferencovať frazeologické bohatstvo jazyka.• Študent rozumie jazykovej podstate frazémy ako nepriameho obrazného viacslovného pomenovania, ktoré je metaforickej povahy.• Študent chápe frazému ako langovú a aj ako parolovú jednotku a vie tento opis interpretovať.• Študent definuje a charakterizuje základné frazeologické jednotky. Pozná spôsoby ich klasifikácie a vie vymenovať najdôležitejšie z nich. Študent si uvedomuje morfológicko-syntaktickú rôznorodosť frazém.• Študent ilustruje jednotlivé typy frazém konkrétnymi príkladmi a uvedomuje si kontrastivitu frazém v komparácii najmenej dvoch jazykov.• Študent pozná výkladové frazeologické slovníky, aktívne s nimi pracuje.• Študent pozná korpusové zdroje, v ktorých je zachytený frazeologický fond jazyka. Pozná prekladové frazeologické slovníky.• Študent má zručnosti a kompetencie v súvislosti s vyhľadávaním frazém v slovníkoch a v korpusových databázach.	

- Študent vie nájsť frazémy v diskurzívnom prostredí / v texte, rozumie aktualizačným postupom vo frazeológii.
- Študent deklaruje rozdiely v komponentovom zložení frazém v rôznych jazykoch.
- Študent vie uviesť príklady vplyvu historických udalostí a národno-kultúrnych súvislostí na frazeologické a paremiologické bohatstvo národného jazykového spoločenstva.

Stručná osnova predmetu:

- Frazeológia ako jazykovo-kultúrne bohatstvo národného spoločenstva a ako jazykovedná disciplína.
- Frazémy ako implicitná súčasť diskurzu. Tradičná a aktualizovaná podoba frazém.
- Vlastnosti frazém: obraznosť, metaforickosť, syntaktická zmeravenosť, variantnosť.
- Expresívna povaha frazém a ich emocionálno-výrazová hodnota demonštrovaná na porovnaní dvoch jazykov.
- Prirovnania – komparatíva a ich komponentové spektrum v rôznych jazykoch. Kalkovanie latinských prirovnaní.
- Obraz ženy v slovenskej, poľskej a španielskej frazeológii (resp. v ďalších jazykoch) – miera zhody a rozdielov.
- Frazémy s komponentom oko a ich emocionálny komunikačný potenciál na porovnaní slovenského a anglického jazyka.
- Frazémy s komponentom pes a vlk v porovnaní a parémiách niektorých slovanských jazykov.
- Dendrologická metafora v parémiách slovanských jazykov.
- Bohatstvo a chudoba v slovenských a poľských frazémach a parémiách.
- Frazémy ako obrazné vyjadrenie životných skúseností, hodnotenia, cítenia, myslenia.
- Reflexia zmyslových vnemov vo frazeologickom bohatstve jazykov.
- Reflexia historických udalostí a kultúrnych artefaktov vo frazeológii.

Odporúčaná literatúra:

- ALEFIRENKO, Nikolaj Fjodorovič: Frazeologia v svete sovremenných lingvističeských paradigm. Minsk: Elips. 2008.
- ALEFIRENKO, Nikolaj Fjodorovič. Lingvokul'turologija. Cennostno-smyslovoje prostranstvo jazyka. Moskva: Izdatel'stvo „Flinta“, Izdatel'stvo „Nauka“, 2010.
- ALEFIRENKO, Nikolaj Fjodorovič – KORINA, Natália : Problemy kognitivnoj lingvistiky. Nitra 2011. ISBN 978-80-8094-987-7.
- BARTMIŃSKI, J.: Styl potoczny. In: Współczesny język polski. Lublin: UMCS, 2001. (Dostupné: <https://www.scribd.com/doc/153581728/Bartmi%C5%84ski-Styl-potoczny-pdf>).
- CIPRIÁNOVÁ, E.: Metafora ako kognitívny, jazykový a kultúrny fenomén v angličtine. 1. vyd. Nitra: UKF, 2013. s. 109. ISBN 978-80-558-0414-9.
- ČERMÁK, F.: Slovník české frazeologie a idiomatiky. 1 – 4. Praha: Leda, 2009.
- ČERMÁK, F.: Frazeologie a idiomatika česká a obecná. Praha: Univerzita Karlova v Praze, 2008. s. 720. ISBN 9788024613710.
- CIPRIANOVÁ, E. - KOVÁČOVÁ, Z.: Figurative 'eye' expressions in the conceptualization of emotions and personality traits in Slovak / Elena Ciprianová, Zuzana Kováčová, 2018. In: Jezikoslovlje. - ISSN 1331-7202, Vol. 19, no. 1 (2018), p. 5-38.
- GARANČOVSKÁ, L.: Slovensko#rumunský frazeologický slovník / Dicționar frazeologic slovac#român. Bukurești: Editura universității din București, 2013. s. 283. ISBN 978-606-16-0412-8.
- GRZEGORCZYKOWA, R.: Pojęcie językowego obrazu świata. In: Językowy obraz świata. Lublin: UMCS, 2001. s. 39 – 46. (Dostupné: <https://www.scribd.com/doc/73225027/R-Grzegorczykowa-Poj%C4%99cie-j%C4%99zykowego-obrazu-%C5%9Bwiata-i-sposoby-jego-rekonstrukcji>).

- HABOVŇTIAKOVÁ, K. – KRONĽÁKOVÁ, E.: Ćlovek v zrkadle frazeológie. Bratislava: Tatran, 1990. s. 217. ISBN 80-222-0146-4.
- JĚDRZEJKO, E.: Oblast paremiologie z genologické perspektivy. In: Parémie národů slovanských. Ed. E. Mrhačová. Ostrava: FF Ostravská univerzita v Ostrave, 2014.
- KORINA, Natália B. Kognitivnyje aspekty slovaccko-ruskogo jazykovogo paralelizma. Dialóg kultúr. Hradec Králové, 2011. s. 1 – 13.
- KORINA, N. B. – NORMAN, K. – ALEFIRENKO, N. F. – VYSOĀANSKIJ, V.: O značení dendrologičeskoj metafory v slavjanskoj paremiologii. In: Parémie národů slovanských. Ed. E. Mrhačová. Ostrava: Ostravská univerzita v Ostravě, Filozofická fakulta, 2014. s. 337. ISBN 978-80-7464-704-8.
- KOVÁĀOVÁ, Z.: Význam živého slova v evolúcii slova. In: Jazyk a kultúra z kognitívneho aspektu. Zborník vedeckých prác s medzinárodnou účasťou. Ed. Korina, N. B. – Sokolová, J.: Nitra : FF UKF, 2014. s. 69 – 79. ISBN 978-80-558-0703-4.
- KOVÁĀOVÁ, Z. - KOVÁĀOVÁ, J.: "Willow, willow, give me a man" Linguistic image of women in traditional Slovak phrase, with comparative elements of Spanish phrase. In: Revista Espanola de Linguistica Aplicada. - ISSN 0213-2028, Roč. 32, Ā. 1 (2019), s. 32-53.
- VAŇKOVÁ, Irena. : Co na srdci, to na jazyku. Kapitoly z kognitivní lingvistiky. Karolinum, Praha 2005. 344s.
- VAŇKOVÁ, Irena. Nádoba plná řeči : Ālovek, řeĀ a přirozený svět. Praha : Karolinum, 2007. Jazykový obraz (přirozeného) světa, s. 58-64.
- VAŇKOVÁ, Irena.: Kognitivní lingvistika, řeĀ a poezie (Předběžné poznámky). In: <www.ucl.cas.cz/tmt3-vankova.doc>, online 2008.
- WIERZBICKA, Anna: Underestanding Cultures Through Their Key Words. New York: Oxford University Press, 1997.
- WIERZBICKA, Anna: Jazyk. Poznanije. Kulťura. Moskva: Russkije slovari, 1996

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky:

Literatúra, ktorá nie je dostupná v knižničnom fonde UKF, bude sprostredkovaná učiteľom predmetu z jeho súkromných zdrojov.

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 0

A	B	C	D	E	FX
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: prof. PaedDr. Zuzana Kováčová, PhD., PaedDr. Renáta Hlavatá, PhD.,

Dátum poslednej zmeny: 17.01.2022

Schválil : prof. PaedDr. Zuzana Kováčová, PhD. Dátum schválenia: 22.10.2021

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: KSJL/TR/LK/22	Názov predmetu: Literárna komparatistika
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška / Seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 1 / 1 Za obdobie štúdia: 13 / 13 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 2	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Celková záťaž študenta: 50 hodín Prednáška 13 hodín, semináre 13 hodín + príprava seminárnej práce 12 hodín + príprava na záverečný test 12 hodín. Pre absolvovanie predmetu je potrebné splniť tri podmienky: dôkladná príprava na seminárne cvičenia (15 bodov), vypracovanie seminárnej práce na zvolenú tému (25 bodov) a úspešné absolvovanie záverečného testu (60 bodov). Kredity nebudú udelené študentovi, ktorý získa v celkovom bodovom hodnotení menej ako 70 bodov. Hodnotenie: A = 100 % – 95%, B = 94 % – 90 %, C = 89 % – 85 %, D = 84 % – 80 %, E = 79 % – 70 %, FX = 69 % – 0 %.	
Výsledky vzdelávania: Študent chápe metódy výskumu literárnej komparatistiky a dokáže vnímať vzájomné medziliterárne kontakty. Predmet študentovi poskytne aj poznatky o funkciách prekladu v medziliterárnom procese.	
Stručná osnova predmetu: 1. Literárna komparatistika ako teória porovnávacieho skúmania národných literatúr. (1. týždeň) 2. Základné pojmy a východiská literárnej komparatistiky. (2. týždeň) 3. Svetová literatúra. (3. týždeň) 4. Klasifikácia foriem medziliterárneho procesu – geneticko-kontaktové vzťahy, typologické súvislosti. (4. – 5. týždeň) 5. Medziliterárne dotyky a súvislosti. (6. – 7. týždeň) 6. Tematológia. (8. – 9. týždeň) 7. Literárna komparatistika a genológia. (10. – 11. týždeň) 8. Preklad a medziliterárny proces. (12. – 13. týždeň)	
Odporúčaná literatúra: GUILLÉN, C. 2008. Mezi jednotou a růzností: úvod do srovnávací literární vědy. Praha: Triáda, 2008. CORBINEAU-HOFFMANN, A. 2008. Úvod do komparatistiky. Praha: Akropolis, 2008. ĎURIŠIN, D. 1979. Dejiny slovenskej literárnej komparatistiky. Bratislava: Veda, 1979. ĎURIŠIN, D. 1985. Teória literárnej komparatistiky. Bratislava: Slovenský spisovateľ, 1985.	

EAGLETON, T. 2005. Úvod do literárnej teórie. Praha: Triáda, 2005.
 HRABÁK, J. 1976. Literárna komparatistika. Praha: SNP, 1976.
 TEPLAN, D. (ed.). 2016. Literárna komparatistika v súvislostiach. Nitra: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre, 2016.
 WOLLMAN, S. 1988. Porovnávací metóda v literárnej vede. Bratislava: Tatran, 1988.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský jazyk

Poznámky:

Literatúra, ktorá nie je dostupná v knižničnom fonde UKF, bude sprostredkovaná učiteľom predmetu z jeho súkromných zdrojov.

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 90

A	B	C	D	E	FX
54.44	27.78	11.11	1.11	5.56	0.0

Vyučujúci: doc. PhDr. Silvia Lauková, PhD., PhDr. Petra Kaizerová, PhD.,

Dátum poslednej zmeny: 19.01.2022

Schválil : prof. PaedDr. Zuzana Kováčová, PhD. Dátum schválenia: 16.09.2021

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: KSJL/TR/LVS/22	Názov predmetu: Literárna veda na Slovensku
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 26 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 2	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 3.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Celková záťaž študenta: 50 hodín Semináre 26 hodín + príprava na semináre 12 hodín + príprava seminárnej práce 12 hodín. Pre absolvovanie predmetu je potrebné splniť tri podmienky: vypracovanie čiastkových referátov na vybrané témy seminárnych cvičení (15 bodov), prezentácia viacúrovňových analýz reprezentatívnych prác slovenskej literárnej vedy (15 bodov) a vypracovanie seminárnej práce na zvolenú tému (70 bodov). Kredity nebudú udelené študentovi, ktorý získa v celkovom bodovom hodnotení menej ako 70 bodov.	
Výsledky vzdelávania: Študent porozumie základným momentom formovania dejín literárnej vedy na Slovensku. Naučí sa rozpoznávať špecifiká reprezentatívnych prác slovenskej literárnej vedy.	
Stručná osnova predmetu: 1. Počiatky slovenskej literárnej vedy. (1. týždeň) 2. Slovenská literárna veda v 18. a 19. storočí. (2. týždeň) 3. Zrod modernej literárnej vedy. (3. týždeň) 4. Od formalizmu po dekonštrukciu: Metodologické aspekty modernej literárnej vedy. (4. týždeň) 5. Vonkajšie a vnútorné okolnosti existencie slovenskej literárnej vedy. (5. týždeň) 6. Rozvoj špeciálnych disciplín slovenskej literárnej vedy. (6. týždeň) 7. Významné osobnosti slovenskej literárnej vedy. (7. týždeň) 8. Slovenská literárna veda v systéme humanitných vied. (8. týždeň) 9. Súčasná literárna veda na Slovensku. (9. týždeň) 10. Translatológia a slovenská literárna veda. (10. – 11. týždeň) 11. Analýza významných prác slovenskej literárnej vedy. (12. – 13. týždeň)	
Odporúčaná literatúra: BAKOŠ, M. (ed.). 1971. Teória literatúry. Bratislava: Pravda, 1971. BAKOŠ, M. 1968. Vývin slovenského verša od školy Štúrovej. 4. vyd. Bratislava: SAV, 1968. ČEPAN, O. 2002. Literárne dejiny a literárna veda. Bratislava: Veda, 2002. DOLEŽEL, L. 2000. Kapitoly z dejín strukturálnej poetiky. Brno: Host, 2000. CHMEL, R. 1991. Dejiny slovenskej literárnej kritiky. Bratislava: Tatran, 1991.	

CHMEL, R. (ed.). 1980. Literárnokritické konfrontácie. Bratislava: Tatran, 1980.
 FELIX, J. 1985. Kritické rozlety. Bratislava: Slovenský spisovateľ, 1985.
 JAKOBSON, R. 1995. Poetická funkce. Jinočany: H & H, 1995.
 KRAUS, C. (ed.). 1977. Slovenská literárna kritika. I. zväzok. Bratislava: Slovenský spisovateľ, 1977.
 KUSÝ, I. 1979. Slovenská literárna kritika. II. zväzok. Bratislava: Slovenský spisovateľ, 1979.
 KUSÝ, I. 1981. Slovenská literárna kritika III. zväzok. Bratislava: Slovenský spisovateľ, 1981.
 MATUŠKA, A. 1975. Za a proti. Bratislava: Slovenský spisovateľ, 1975.
 MICHALOVIČ, P. – MINÁR, P. 1997. Úvod do štrukturalizmu a postštrukturalizmu. Bratislava: Iris, 1997.
 MÜLLER, R. – ŠIDÁK, P. 2012. Slovník novější literární teorie. Praha: Academia, 2012.
 POPOVIČ, A. 1970. Štrukturalizmus v slovenskej vede. 1931 – 1949. Martin: MS, 1970.
 TEPLAN, D. (ed.). 2016. Mikuláš Bakoš a moderná literárna veda. Nitra: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre, 2016.
 ZIMA, Petr V. 1998. Literární estetika. Olomouc: Votobia, 1998.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský jazyk

Poznámky:

Literatúra, ktorá nie je dostupná v knižničnom fonde UKF, bude sprostredkovaná učiteľom predmetu z jeho súkromných zdrojov.

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 0

ABS	N
0.0	0.0

Vyučujúci: PhDr. Dušan Teplan, PhD., Mgr. Monika Zumríková Kekeliaková, PhD.,

Dátum poslednej zmeny: 19.01.2022

Schválil : prof. PaedDr. Zuzana Kováčová, PhD. Dátum schválenia: 16.09.2021

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: KSJL/T/RET/22	Názov predmetu: Rétorika
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 26 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 2	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: absolvoval (A) Celková záťaž študenta: 60 hodín semináre 26 hodín + príprava na semináre 10 hodín + príprava seminárnej práce a prezentácie 24 hodín Podmienky: Aktívna účasť na seminároch a seminárna práca. V priebehu semestra vypracuje študent samostatne projekt podľa zadania vyučujúceho a prezentuje ho na seminári (40 bodov); v rámci seminárov realizuje študent praktické aktivity a prezentuje ich výsledky (20 bodov). Kredity nebudú udelené študentovi, ktorý získa v celkovom bodovom hodnotení menej ako 31 bodov.	
Výsledky vzdelávania: <ul style="list-style-type: none">• Študent si pamätá základné kategórie a princípy rétoriky.• Študent porozumie fungovaniu princípov rétoriky v klasickom i modernom vnímaní.• Študent aplikuje získané vedomosti v praxi – pri realizácii rečníckych prejavov a pri tlmočení.	
Stručná osnova predmetu: <ol style="list-style-type: none">1. Dejiny rétoriky. Ideál dokonalého rečníka v starovekom Grécku a dnes. (1. týždeň)2. Vzťah rétoriky k fonetike a fonológii, lexikológii, morfológii, syntaxi, štylistike. Kompozícia rétorického textu. (2. týždeň)3. Rečnícky prejav ako výsledok pôsobenia objektívnych a subjektívnych činiteľov. (3. týždeň)4. Rétorický štýl, rečnícke prejavy, druhy rečníckych prejavov a rečnícke žánre. (4. týždeň)5. Výber a využitie rečníckych jazykových prostriedkov. Sugestívne a emfatické rečnícke prostriedky. Frazologizmy v rečníckom prejave. Floskuly a klišé. (5. týždeň)6. Parajazykové zvukové prostriedky. (6. týždeň)7. Extrajazykové prostriedky. Mimorečové okolnosti v rečníctve. (7. týždeň)8. Psychologické aspekty rečníckych prejavov. (8. týždeň)9. Tréma ako brzda rečníckeho prejavu. (9. týždeň)10. Komplexnosť rečovej komunikácie. (10. týždeň)11. Kultúra rečového prejavu. (11. týždeň)12. Príprava a prednes hovoreného prejavu. (12. – 13. týždeň)	
Odporúčaná literatúra: Kurz pre dištančnú formu vyučovania: https://edu.ukf.sk/ .	

Aristoteles: Poetika. Rétorika. Politika. Bratislava: Tatran 1980. s. 51 – 201, s. 235 – 252.
 Bachtová-Šmajsová, B.: Rétorika. Vážnosť mluveného slova. Praha: Grada Publishing 2010.
 Braun, R.: Umění rétoriky. Praha: Portál 2009.
 Holič, Š.: Praktická rétorika. Nitra: FF UKF 2000. Mistrík, J.: Rétorika. Bratislava: SPN 1987.
 Rybár, L.: Základy rétorickej komunikácie. Bratislava: Obzor 1980.
 Slančová, D.: Základy praktickej rétoriky. Prešov: Náuka 2001.
 Škvareninová, O.: Rečová komunikácia. 2. vyd. Bratislava: SPN 2004.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský jazyk, český jazyk

Poznámky:

Literatúra, ktorá nie je dostupná v knižničnom fonde UKF, bude sprostredkovaná učiteľom predmetu z jeho súkromných zdrojov.

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 0

ABS	N
0.0	0.0

Vyučujúci: PhDr. Katarína Dudová, PhD., PhDr. Mária Rendarová, PhD.,

Dátum poslednej zmeny: 19.01.2022

Schválil : prof. PaedDr. Zuzana Kováčová, PhD. Dátum schválenia: 16.09.2021

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: KSJL/TR/SL/22	Názov predmetu: Semiotika literatúry
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 26 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 2	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Celková záťaž študenta: 50 hodín Semináre 26 hodín + príprava na semináre 12 hodín + príprava seminárnej práce 12 hodín. Podmienky: Študent počas seminárov preukáže dôkladnú znalosť odborných textov z oblasti slovenskej i svetovej semiotiky (15 bodov), na seminároch prezentuje vlastnú analýzu literárnych textov z hľadiska semiotiky (15 bodov) a vypracuje seminárnu prácu na zvolenú tému (70 bodov). Kredity nebudú udelené študentovi, ktorý získa v celkovom bodovom hodnotení menej ako 70 bodov.	
Výsledky vzdelávania: Študent nadobudne vedomosti o zmysle semiotického bádania literatúry. Prostredníctvom konkrétnych analýz literárnych textov sa naučí špecifikovať jeho pravidlá a podmienky.	
Stručná osnova predmetu: 1. Definícia znaku. (1. týždeň) 2. Semiotika ako vedecká disciplína. (2. týždeň) 3. Semiotika a jej vzťah k iným vedným disciplínam. (3. týždeň) 4. Dejiny semiotiky – od počiatkov až po súčasnosť. (4. týždeň) 5. Literárny text ako semiotický fenomén. (5. týždeň) 6. Dejiny semiotického bádania literatúry na Slovensku. (6. – 7. týždeň) 7. Analýza reprezentatívny prác z oblasti semiotického bádania literatúry. (8. – 9. týždeň) 8. Semiotika literatúry – možnosti výskumu. (10. – 11. týždeň) 9. Preklad zo semiotického hľadiska. (12. – 13. týždeň)	
Odporúčaná literatúra: AUGUSTINUS, A. 2004. Křesťanská vzdělanost. Praha: Vyšehrad, 2004. BAKOŠ, M. (ed.). 1971. Teória literatúry. Bratislava: Pravda, 1971. ECO, U. 1995. Interpretácia a nadinterpretácia. Bratislava: Archa, 1995. ECO, U. 2005. Meze interpretace. Praha: Karolinum, 2005. ECO, U. 2009. Teorie sémiotiky. Praha: Argo, 2009. LAKOFF, G. – JOHNSON, M. 2002. Metafory, kterými žijeme. Brno: Host, 2002. RAKÚS, S. 1993. Medzi mnohoznačnosťou a presnosťou. Levoča: Modrý Peter, 1993.	

TEPLAN, D. (ed.). 2015. Semiotika literatúry. Nitra: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre, 2015.
VOIGT, V. 1981. Úvod do semiotiky. Bratislava: Tatran, 1981.
ŽILKA, T. 200. Postmoderná semiotika textu. Nitra: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre, 2000.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský jazyk

Poznámky:

Literatúra, ktorá nie je dostupná v knižničnom fonde UKF, bude sprostredkovaná učiteľom predmetu z jeho súkromných zdrojov.

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 158

ABS	N
98.73	1.27

Vyučujúci: PhDr. Petra Kaizerová, PhD., Mgr. Mariana Hrašková, PhD.,

Dátum poslednej zmeny: 19.01.2022

Schválil : prof. PaedDr. Zuzana Kováčová, PhD. Dátum schválenia: 16.09.2021

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: KSJL/SJAL/15	Názov predmetu: Slovenský jazyk a literatúra
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: Za obdobie štúdia: Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 2	
Odporúčaný semester/trimester štúdia:	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Pre úspešné absolvovanie predmetu je potrebné, aby študent zodpovedal štátnicové otázky, hranica úspešnosti je 70 %, o úspešnosti alebo neúspešnosti absolvovania skúšky rozhoduje štátnicová komisia.	
Výsledky vzdelávania: Študent prezentuje nadobudnuté vedomosti, vie ich kriticky analyzovať a tvorivo aplikovať v rámci predmetnej oblasti.	
Stručná osnova predmetu: 1. Indoeurópske jazyky (rozdelenie, história, vývinové zmeny v samohláskovej a spoluhláskovej sústave). 2. Praslovančina (vývinové zmeny v samohláskovej a spoluhláskovej sústave). Charakteristika jednotlivých slovanských jazykov. 3. Staroslovienčina, pôvod a redakcie staroslovienčiny, hlaholika a cyrilika, samohlásková a spoluhlásková sústava staroslovienčiny. Jazyka, charakteristika z morfológického, syntaktického a lexikálneho hľadiska. 4. Prekladová a pôvodná tvorba Konštantína a Metoda. Činnosť Konštantína a Metoda a ich význam v našich kultúrnych dejinách. 5. Historické hypotézy a teórie o pôvode slovenčiny. Hlásokoslovné zmeny v 10. storočí. Vývin vokálov a konsonantov v 11. – 16. storočí. Morfológický vývin slovenčiny a vývin lexiky slovenčiny od rozpadu praslovančiny. Základné historické zmeny v gramatickej stavbe slovenčiny. Vznik nových kategórií. Vývin vzorov podstatných mien, prídavných mien a slovesných vzorov. Domáca prevzatá lexika. 6. Jazykové črty troch slovenských nárečových makroareálov z hľadiska praslovanského vývinu. Základné areály a staré územno-právne rozčlenenie Slovenska. Najdôležitejšie znaky nárečových areálov západného, stredného a východného Slovenska. Slovenské nárečia v zahraničí. Metódy nárečového výskumu. Heuristické metódy, prepis nárečových textov. Areálová lingvistiká, metódy kartografického spracovania nárečí. Atlas slovenského jazyka a súčasné kartografické diela. 7. Model procesu komunikácie. Charakteristika jeho jednotlivých zložiek. Genéza správy. Vektory komunikácie. Vzťah jazyka a komunikácie. Funkcie jazyka v procese komunikácie. Jazyk ako činnosť. Vzťah komunikačnej činnosti k iným druhom činností. Teória rečových aktov (teória	

rečového správania). Komunikačná situácia a komunikačná udalosť. Základné princípy ústnej komunikácie. Ústne komunikačné udalosti. Komunikačné normy – komunikačná kompetencia. Vlastnosti písomnej komunikácie. Otázka noriem v písomnej komunikácii. Pravopisné princípy. Prostriedky neverbálnej komunikácie a ich klasifikácia. Paralingvistika. Extralingvistika. Masová komunikácia ako súčasť komunikačného systému. Model masovej komunikácie.

8. Dynamika prirodzeného jazyka. Základné pojmy dynamiky jazyka. Metodologické prístupy k analýze textu. Typológia vývinových zmien. Dynamika komunikačných sfér. Dynamika mediálnej komunikačnej sféry. Médiá a text. Ekolingvistika a jej zameranie na dynamické javy v jazyku a spoločnosti. Norma a otázka spisovnosti. Norma a otázka kodifikácie. Faktory dynamiky jazyka. Kultivovanie spisovného jazyka. Vplyv subjektov kultivovania jazyka na jazykovú prax.

9. Lexikálna variantnosť ako prejav synchrónnej dynamiky. Varianty a totožnosť významu. Rozhraničenie variantov a synonym. Dynamika štýlém. Aktuálna komunikačná dynamika textu. Historická (vývinová) dynamika textu. Sémantické a štylistické procesy a tendencie v texte (intelektualizácia, internacionalizácia, terminologizácia atď.) Dynamika slovnej zásoby súčasnej slovenčiny. Generačný a rodový aspekt. Súčasné tendencie v preberaní slov. Hovorovosť. Univerbizácia. Slangovosť. Neologizácia. Medzijazykové kontakty. Vzťah slovenčiny ku kontaktovaným jazykom. Vzťah slovenčiny k nekontaktovaným jazykom.

10. Štylisticko-gramatická analýza konkrétneho textu.

11. Interpretácia stredovekých náboženských i svetských poetických a prozaických textov. Interpretácie sondy do humanistickej, renesančnej, manieristickej a barokovej poézie.

12. Medzitextové nadväzovanie, imitácia, idealizované typizovanie a ďalšie špecifické črty a ich funkcia vo vybraných textoch z poetických, prozaických a dramatických žánrov.

13. Interpretácia klasicistických, romantických a realistických diel s dôrazom na ich dobovú funkciu a poetiku. Vedomosť a schopnosť vyčítať z dobového textu estetickú koncepciu autora. Interpretácia s dôrazom na žánrový aspekt konkrétneho literárneho textu.

14. Interpretácia vybraných textov zo slovenskej poézie 1. pol. 20. stor. s orientáciou na konfrontáciu tradičného, modernistického a avantgardného modelu poézie. Interpretácia vybraných textov zo slovenskej prózy 1. pol. 20. stor. so zameraním na vývinový posun realizmus / naturalizmus – lyrizácia prózy – mýtizácia v próze naturalizmu.

15. Interpretácia vybraných textov zo slovenskej poézie 2. pol. 20. storočia s posunom od ideologického schematizmu ku konkretizmu a postmodernému pluralizmu. Interpretácia vybraných textov zo slovenskej prózy 2. pol. 20. stor. s dôrazom na ideologický model prózy a jeho prekonanie umeleckým experimentovaním v 60. rokoch, resp. na podoby tzv. fundamentalizmu v próze.

16. Interpretácia diel významnejších autorov súčasnej slovenskej prózy, poézie a dramatickej tvorby. Postmoderna, jej charakteristické znaky. Aktuálne vývinové trendy. Stav súčasnej literárnej kritiky.

17. Písomníctvo najstarších národov (egyptská literatúra, arabská literatúra, židovská literatúra, grécka literatúra, rímska literatúra). Stredoveký univerzalizmus, humanistický kozmopolitizmus, barokové vyčleňovanie národných literatúr. Svetový literárny romantizmus a realizmus. Vývin svetovej literatúry v 20. a 21. storočí. Vývinového kontextu v rámci staršej a novšej literatúry.

18. Svetová literatúra. Klasifikácia foriem medziliterárneho procesu - geneticko-kontaktové vzťahy, typologické súvislosti. Medziliterárne dotyky a súvislosti. Tematológia.

Odporúčaná literatúra:

Atlas slovenského jazyka. I - I V. Red. J. Štolc, 1968 - 1984.

BAJZÍKOVÁ, E.: Úvod do textovej syntaxe. Bratislava: Univerzita Komenského 1979. 81 s.

BUGÁROVÁ, M.: Intonácia a sémantika vety. Nitra: FF UKF, 2001. 134 s.

DANEŠ, F.: Věta a text; Studie a práce lingvistické. 21. Praha: Československá akademie věd. 1985. 236 s.

DOLNÍK, J. – BAJZÍKOVÁ, E.: Textová lingvistika. Bratislava: STIMUL 1998. 134 s.

- DOLNÍK, J.: Lexikológia. Bratislava: Univerzita Komenského 2003.
- DVONČOVÁ, J.: Fyziologická fonetika. Bratislava: SPN, 1980. 208 s.
- FINDRA, J.: Štylistika slovenčiny. Martin: Vydavateľstvo Osveta 2004. 232 s.
- FIŠER, Z.: Tvůrčí psaní. Malá učebnice tvůrčího psaní. Brno: Paido 2001. 164 s.
- FURDÍK, J.: Slovenská slovotvorba. Editor Martin Ološtiak. Prešov: Náuka 2004.
- GREPL, M. - KARLIK, P.: Skladba spisovné češtiny: Praha. Státní pedagogické nakladatelství 1986.
- Habovštiaková, K. – Krošláková, E.: Z tvorby solúnskych bratov a ich žiakov. Trnava: Spolok svätého Vojtecha 1993.
- HORECKÝ, J. – BUZZÁSSYOVÁ, K. – BOSÁK, J. a kol.: Dynamika slovnej zásoby súčasnej slovenčiny. Bratislava: Veda 1989.
- KAČALA, J.: Slovenčina – vec politická? Martin, MS 1994.
- KAČALA, J.: Syntaktický systém jazyka. Pezinok: Formát 2000.
- KOČIŠ, F.: Zložené súvetie v slovenčine. Bratislava: Vyd. SAV 1973.
- Krajčovič, R. Slovenčina a slovanské jazyky. II. Fonologický vývin. Bratislava: Univerzita Komenského 2003. 168 s.
- Krajčovič, R.: Slovenčina a slovanské jazyky. Bratislava: SPN, 1974. 324 s.
- KRÁL, Á. – SABOL, J.: Fonetika a fonológia. 1. vydanie. Bratislava: SPN, 1989. 392 s.
- KRÁL, Á.: Pravidlá slovenskej výslovnosti. Bratislava: SPN, 1988. 632 s.
- Krátky slovník slovenského jazyka. Bratislava, VEDA 2003.
- LYONS, J.: Linguistic semantics. An introduction. London: The Cambridge of University Press 1995. 376 s.
- MIKO, F.: Text a štýl; K problematike literárnej komunikácie. Bratislava: Smena 1970. 167 s.
- MISTRÍK, J.: Lingvistický slovník. Bratislava, SPN 1998.
- Novák, L.: K najstarším dejinám slovenského jazyka. Bratislava: Veda, 1980.
- ONDRUS, P. – HORECKÝ, J. – FURDÍK, J.: Lexikológia. Bratislava: Slovenské pedagogické nakladateľstvo 1980.
- ORAVEC, J. - BAJZÍKOVÁ, E.: Súčasný slovenský spisovný jazyk. Syntax. Bratislava: SPN 1986.
- Palkovič, K.: Slovenské nárečia. Príručka pre terénny výskum. Bratislava: SPN, 1980
- PAULINY, E.: Slovenská fonológia. Bratislava: SPN, 1979. 216 s.
- Pauliny, E.: Slovesnosť a kultúrny jazyk Veľkej Moravy. Bratislava: Slovenské vydavateľstvo krásnej literatúry 1964. 248 s.
- SABOL, J. – ONDRUŠ, Š.: Úvod do štúdia jazykov. Bratislava, SPN 1989.
- Stanislav, J.: Starosloviensky jazyk. 1. a 2. Bratislava: SPN 1987. 312 s. Kurz, J.: Učebnice jazyka staroslověnského. Praha: SPN 1969. 234 s. V
- Štolc, J.: Slovenská dialektológia. Bratislava: Veda, 1994. 216 s.
- VAŇKO, J.: Lingvistické a didaktické otázky slovenskej syntaxe. Metodické centrum Banská Bystrica 2000.
- Večerka, R.: Staroslověnština. Praha: SPN 1984. 231 s.
- Weingart, M.: Rukověť jazyka staroslověnského. Svazek 1 a 2 Praha: DKKMF 1937-1938. 480 s.
- Kul'bakin, Š.: Mluvnice jazyka staroslověnského. Praha: Jednota českých filológov 1948. 214 s.
- WIMMER, J. – ALTMANN, G. – HŘEBÍČEK, L. – ONDREJOVIČ, S.: Úvod do analýzy textov. Bratislava: VEDA 2003. 344 s.
- Bílik, René: Industrializovaná literatúra (1945 – 1956), Bratislava : Proxy a. s. (bez udania roku vydania).
- Čepan, O. Próza slovenského realizmu. Bratislava : Veda, 2001. 290 s.
- Čepan, O. Stimuly realizmu. Bratislava : Tatran, 1984. 479 s.

- Čúzy, Ladislav – Darovec, Peter - Hochel, Igor – Kákošová, Zuzana: Panoráma slovenskej literatúry III. Bratislava : Slovenské pedagogické nakladateľstvo, 2006.
- Dejiny slovenskej literatúry IV. Bratislava : SAV, 1975.
- Dejiny slovenskej literatúry V. Bratislava : SAV, 1984.
- Gbúr, J. ed a zost. Kukučín v interpretáciách. Bratislava : LIC, 2010. 176 s.
- Hochel, Igor: Dotyky, sondy, postoje. Výber z recenzií a literárnokritických statí (1981 – 2001). Nitra : UKF, 2003.
- Jozef Minárik: Baroková literatúra. Bratislava : SPN, 1984.
- Jozef Minárik: Renesančná a humanistická literatúra. Bratislava : SPN, 1985.
- Jozef Minárik: Stredoveká literatúra. Bratislava : SPN, 1977.
- Jozef Minárik: Z klenotnice staršieho slovenského písomníctva, 1. 2. 3. Bratislava : Tatran, 1984; 1985; 1988.
- Kasáč, Z. – Bagin, A.: Dejiny slovenskej literatúry 3. Bratislava : SPN, 1986.
- Keruľová, M.: Autorita ako jednotiaci princíp. In: Literatúry ako súčasť medziliterárnych spoločností. Nitra : 2003, s. 206-215.
- Keruľová, M.: K otázke religiozity v ľudovej rozprávke. In: Trináť let po - Trináť rokov po. Brněnské texty k slovakistice IX. Editori Ivo Pospíšil, Miloš Zelenka, Anna Zelenková. Brno, Ústav slavistiky FF MU 2006.
- Keruľová, Marta: Recepčno-interpretačné osobitosti textov staršej slovenskej literatúry. Nitra : UKF, 1992.
- kol. autorov: Od moderny k postmoderne. Nitra : UKF Nitra, 1997.
- Koli, F.: Interpretačné priezory prózy. Nitra : VŠPg, 1996.
- Koli, F.: Interpretačné reflexie. Nitra : UKF, 1997.
- Kopál, J. – Tarcalová, Ž.: Literatúra pre deti a didaktika literárnej výchovy na 1. stupni ZŠ. Bratislava : SPN, 1985.
- Kraus, Cyril: Slovenský literárny romantizmus. Martin: Vydavateľstvo Matice slovenskej, 1999.
- Kusý, I. a kol. Slovenská literárna kritika 2. Bratislava : Slovenský spisovateľ, 1979, 1981.
- Kusý, I. a kol. Slovenská literárna kritika 3. Bratislava : Slovenský spisovateľ, 1981.
- Marčok, Viliam a kol.: Dejiny slovenskej literatúry III. Bratislava : Literárne informačné centrum, 2006.
- Mazák, Pavol a kol.: Dejiny slovenskej literatúry 2. Bratislava : SPN, 1988.
- Miko, F. Analýza literárneho diela. Bratislava : Veda, 1987.
- Miko, F. Verš v recepcii poézie. Nitra : Pedagogická fakulta v Nitre, 1985.
- Mikula, V. a kol. Slovenský literárny realizmus (I., II., III.). Bratislava : Tatran, 2005, 2006, 2006.
- Mikulová, M. Paradoxy realizmu. Bratislava : VEDA, 2010.
- Mikulová, M., Mikula, V. Kapitoly zo slovenského realizmu. Bratislava : Univerzita Komenského, 2010.
- Mukřovský, J. Cestami poetiky a estetiky. Praha : Československý spisovateľ, 1971.
- Noge, J.: Slovenská romantická próza. Bratislava: Tatran, 1969.
- Obert, V.: Práca s literárnym textom pre deti a mládež. Bratislava : SPN 1985.
- Plutko, P. Cesta k básnickému tvaru: Kontext, téma, lyrický subjekt. Bratislava : Smena, 1979.
- Sedlák, I. a kol.: Dejiny slovenskej literatúry II. Bratislava – Martin : Matica slovenská – Literárne informačné centrum, 2009.
- Sedlák, J.: Epické žánre v literatúre pre mládež. Bratislava : SPN, 1981.
- Sliacky, O.: Literatúra pre deti a mládež do r. 1945. Bratislava : SPN, 1990.
- Sliacky, O.: Literatúra pre deti a mládež do r. 1960. Bratislava : SPN, 1998.
- Sliacky, O.: Slovník slovenských spisovateľov pre deti a mládež. Bratislava : LIC, 2005.
- Slobodník, D. Cesty k próze. Bratislava : Tatran 1981.
- Stanislavová, Z.: Dejiny slovenskej literatúry pre deti a mládež po r. 1960. Bratislava : LIC, 2010.

Šklovskij, V. B. :Teória prózy. Bratislava : Tatran, 1971.
 Šmatlák, S.: Dejiny slovenskej literatúry II. Bratislava : LIC 2001.
 Šmatlák, S.: Dejiny slovenskej literatúry. Bratislava : Tatran, 1988.
 Števček, J.: Dejiny slovenského románu, Bratislava : Tatran, 1989.
 Šútovec, M. O epickom diele. Levice : L.C.A., 1999.
 Tučná, E.: Marginálie o literatúre pre mládež. FF UKF : Nitra, 2000.
 Tučná, E.: Reflexie o literatúre pre mládež. Nitra : VŠPg, 1993.
 Vlašín, Š. a kol.: Slovník literárni teorie. Praha : Československý spisovatel, 1977.
 Všetická, F. Kompoziciána: O kompozičnej výstavbe prozaického diela. Bratislava : Slovenský spisovateľ, 1986.
 Zeman, M. Rozumět literatuře. 1: Interpretace základních del české literatury. Praha : SPN, 1986.
 Žilka, T.: Vademecum poetiky. Nitra : FF UKF, 2006. Koprda, P. a kol.: Medziliterárny proces I. Nitra 1999.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský jazyk

Poznámky:

Literatúra, ktorá nie je dostupná v knižničnom fonde UKF, bude sprostredkovaná učiteľom predmetu z jeho súkromných zdrojov.

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 37

A	B	C	D	E	FX
27.03	13.51	24.32	18.92	16.22	0.0

Vyučujúci:

Dátum poslednej zmeny: 17.01.2022

Schválil : prof. PaedDr. Zuzana Kováčová, PhD. Dátum schválenia: 29.10.2021

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: KSJL/TR/SDSL/22	Názov predmetu: Sondy do slovenskej literatúry
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 26 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 2	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 3.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: abs. Celková záťaž študenta: 50 hodín Prednášky 26 hodín + diskusie v rámci prednášok 10 hodín + samoštúdium a čítanie zadaných literárnych diel počas semestra 14 hodín. Podmienky: Aktívna účasť na prednáškach a vypracovanie záverečného zadania podľa požiadavky vyučujúceho.	
Výsledky vzdelávania: Študenti v nadväznosti na literárnohistorické a literárnoteoretické vedomosti zo slovenskej literatúry od najstarších čias po súčasnosť dokážu interpretovať z komunikačného aspektu prostredníctvom axiologicky orientovanej interpretácie vybrané literárne texty. Majú vedomosti a schopnosti vyčítať z dobového textu estetickú koncepciu autora. Dokážu určiť interpretačné a recepčné špecifiká textov zo slovenskej literatúry od najstarších čias po súčasnosť. Kurz je orientovaný na konkrétne tematické okruhy podľa dobového zaradenia, druhovo-žánrového vymedzenia a podľa charakteristík a potrieb príjemcu, najmä s ohľadom na detského čitateľa.	
Stručná osnova predmetu: 1. Staršia slovenská literatúra 1 (1. týždeň) 2. Staršia slovenská literatúra 2 (2. týždeň) 3. Slovenská literatúra I. pol. 19. stor. 1 (3. týždeň) 4. Slovenská literatúra I. pol. 19. stor. 2 (4. týždeň) 5. Slovenská literatúra II. polovice 19. storočia 1 (5. týždeň) 6. Slovenská literatúra II. polovice 19. storočia 2 (6. týždeň) 7. Slovenská literatúra I. polovice 20. Storočia (7. týždeň) 8. Slovenská literatúra II. polovice 20. Storočia (8. týždeň) 9. Súčasná slovenská literatúra (9. týždeň) 10. Literatúra pre deti a mládež (10. – 11. týždeň) 11. Literatúra pre deti a mládež v preklade (12. – 13. týždeň)	
Odporúčaná literatúra: Kurz pre dištančnú formu vyučovania: https://edu.ukf.sk/	

- ČEPAN, O. – KUSÝ, I. – ŠMATLÁK, STANISLAV – NOGE, J. 1965. Dejiny slovenskej literatúry III. Bratislava: Slovenská akadémia vied, 1965.
- ČEPAN, O. 1977. Kontúry naturizmu. Bratislava: Slovenský spisovateľ, 1977.
- ČEPAN, O. 1984. Stimuly realizmu. Bratislava: Tatran, 1984.
- ČEPAN, O. 2001. Próza slovenského realizmu. Bratislava: Veda, 2001.
- ČÚZY, L. – DAROVEC, P. – HOCHÉL, I. – KÁKOŠOVÁ, Z. 2006. Panoráma slovenskej literatúry III. Bratislava: Slovenské pedagogické nakladateľstvo, 2006.
- GÁFRIK, M. 1965. Poézia Slovenskej moderny. Bratislava: SAV, 1965.
- GÁFRIK, M. 1993. Próza slovenskej moderny. Bratislava: Slovenský spisovateľ, 1993.
- HABAJ, M. 2016. Básnik v čase. Bratislava: LIC, 2016. (pozn.: o Lukáčovi, Smrekovi, Novomeskom a Poničanovi).
- HABAJ, M. 2019. Druhá moderna. Slovenská modernistická próza 1920 – 1930. Bratislava: LIC, 2019.
- HAMADA, M. (ed.). 2006. Nadrealizmus – Avantgarda 38. Bratislava: Kalligram, ÚSL SAV, 2006.
- HAMADA, M. (ed.). 2008. Poézia slovenskej katolíckej moderny. Bratislava: Kalligram, ÚSL SAV, 2008.
- GBŮR, J. (ed). 2010. Kukučín v interpretáciách. Bratislava: LIC, 2010.
- HOCHÉL, I. 2003. Dotyky, sondy, postoje. Výber z recenzií a literárnokritických statí (1981 – 2001). Nitra: UKF, 2003.
- HOSTOVÁ, I. 2014. Medzi entropiou a víziou. Kritické a interpretačné sondy do súčasnej slovenskej poézie. Prešov: OZ FACE, 2014.
- HUČKOVÁ, D. 2014. Kontexty slovenskej moderny. Bratislava: Kalligram, ÚSL SAV, 2014. (časť o dobových časopisoch)
- HUČKOVÁ, D. 2011. Slovenská moderna. Bratislava: Kalligram, ÚSL SAV, 2011.
- KAIZEROVÁ, P. 2013. Humor a dramatika v časopise Černokňazník. Nitra: UKF FF, 2013.
- KAIZEROVÁ, P. 2015. Hlasy do ticha v slovenskej romantickej poézii. In. Česká a slovenská poezie: slovo a mlčení Brno: Galium, 2015.
- KEPŠTOVÁ, Ľubica. 2008. Slovenská detská kniha. Bratislava LIC. 280 s. ISBN 978-80-89222-57-5.
- KERULOVÁ, M. (ed.) 2015.: Šesťkrát cesta k tradícii v literárnych textoch. Nitra: UKF, 2015.
- KERULOVÁ, M. 1992. Recepčno-interpretačné osobitosti textov staršej slovenskej literatúry. FF UKF: Nitra, 1992.
- Komenského, 2010.
- KRAUS, C. 1999. Slovenský literárny romantizmus. Martin: Vydavateľstvo Matice slovenskej, 1999.
- KUSÝ, I. a kol. 1979. Slovenská literárna kritika 2. Bratislava: Slovenský spisovateľ, 1979.
- MARČOK, V. a kol. 2006. Dejiny slovenskej literatúry III. Bratislava: Literárne informačné centrum, 2006.
- MAZÁK, P. a kol. 1988. Dejiny slovenskej literatúry 2. Bratislava: SPN, 1988.
- MIKULA, V. a kol. 2005, 2006. Slovenský literárny realizmus (I., II., III.). Bratislava: Tatran, 2005, 2006.
- MIKULOVÁ, M. 2010. Paradoxy realizmu. Bratislava: VEDA, 2010.
- MIKULOVÁ, M., MIKULA, V. 2010. Kapitoly zo slovenského realizmu. Bratislava: Univerzita
- MINÁRIK, J. 1977. Stredoveká literatúra. Bratislava: SPN, 1977.
- MINÁRIK, J. 1984. Baroková literatúra. Bratislava: SPN, 1984.
- MINÁRIK, J. 1984. Z klenotnice staršieho slovenského písomníctva, 1. 2. 3. Bratislava: Tatran, 1984; 1985; 1988.
- MINÁRIK, J. 1985. Renesančná a humanistická literatúra. Bratislava: SPN, 1985.

MITROVÁ, A. – RUSŇÁK, R. (eds.) 2017. Text a kontext prekladu literatúry pre deti a mládež na Slovensku po roku 1990. Prešov: PGF PU, 2017.
 NOGE, J. 1969. Slovenská romantická próza. Bratislava: Tatran, 1969.
 PASSIA, R. – TARANENKOVÁ, I. (eds.). 2014. Hľadanie súčasnosti. Slovenská literatúra na začiatku 21. storočia. Bratislava: LIC, 2014.
 RÉDEY, Z. 2007. Súčasná slovenská próza v kontexte civilizačno-kultúrnych premien. Nitra: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre, 2007.
 ŠMATLÁK, S. 1988. Dejiny slovenskej literatúry. Bratislava: Tatran, 1988.
 ŠRANK, J. 2013. Individualizovaná literatúra. Bratislava: Cathedra, 2013.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský jazyk, anglický jazyk

Poznámky:

Literatúra, ktorá nie je dostupná v knižničnom fonde UKF, bude sprostredkovaná učiteľom predmetu z jeho súkromných zdrojov.

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 0

ABS	N
0.0	0.0

Vyučujúci: PhDr. Petra Kaizerová, PhD., Mgr. Mariana Hrašková, PhD.,

Dátum poslednej zmeny: 19.01.2022

Schválil : prof. PaedDr. Zuzana Kováčová, PhD. Dátum schválenia: 16.09.2021

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: KSJL/T/STRSL/22	Názov predmetu: Staroslovienčina
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška / Seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 1 / 1 Za obdobie štúdia: 13 / 13 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 2	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: skúška (S) Celková záťaž študenta: 60 hodín prednášky 13 hodín + semináre 13 hodín + príprava na semináre 2 hodiny + samoštúdium a príprava na skúšku 30 hodín + účasť na skúške 2 hodiny Podmienky: Aktívna účasť na seminároch a písomná skúška. V skúškovom období študenti absolvujú test, ktorý pozostáva z teoretickej a praktickej časti. Teoretická časť sa skladá z dvadsiatich otázok, ktoré reflektujú prednášky, semináre a základnú študijnú literatúru a zahŕňajú hláskoslovie, gramatiku a lexikológiu staroslovienčiny, ako aj jej historicko-kultúrne pozadie. Praktická časť skúšky spočíva v prepise a preklade vybraného staroslovienskeho textu a určení jeho redakcie, pričom sa argumentuje konkrétnymi znakmi textu. Pri praktickej časti skúšky môžu študenti používať tabuľky a glosáre. Kredity nebudú udelené študentovi, ktorý získa v celkovom bodovom hodnotení menej ako 70 % z celkového počtu 100 bodov. Hodnotenie: A = 100 % – 95%, B = 94 % – 90 %, C = 89 % – 85 %, D = 84 % – 80 %, E = 79 % – 70 %, FX = 69 % – 0 %.	
Výsledky vzdelávania: <ul style="list-style-type: none"> • Študent si pamätá históriu vzniku a fungovania staroslovienčiny ako prvého spisovného jazyka Slovanov. • Študent rozlišuje jednotlivé redakcie staroslovienčiny podľa jazykových znakov. • Študent číta plynule starosloviensky text písaný cyrilikou. • Študent si pamätá v základných rysoch hláskoslovný, morfológický, syntaktický a lexikálny systém staroslovienčiny. • Študent porovnáva gramatický systém staroslovienčiny a súčasnej slovenčiny, príp. češtiny. • Študent vie prekladať texty zo slovenskej redakcie staroslovienčiny do súčasnej slovenčiny, príp. češtiny. 	
Stručná osnova predmetu: Stručná osnova predmetu: Poznanie staroslovienčiny je potrebné pre dôkladnú orientáciu pri rekonštrukcii fonetického, gramatického a lexikálneho systému praslovančiny. Staroslovienčina je dôležitým faktorom pri porovnávacom štúdiu slovanských jazykov. Pri jej štúdiu sa kladie dôraz na pochopenie a ovládanie	

kontinuitných zmien, na procesy, ktoré formovali starosloviensky jazyk ako prvý spoločný slovanský jazyk, ktorý sa používal ako kultúrny jazyk na Veľkej Morave. Okrem vedomostí najmä z hláskoslovia, morfológie a lexiky sa študenti oboznamujú s jej kultúrnou, resp. kulturologickou úlohou, jej poslaním ako slovanského liturgického jazyka. V tejto súvislosti sa venuje pozornosť činnosti byzantskej misie – solúnskym bratom Konštantínovi a Metodovi a ich literárnej aktivite.

1. Staroslovienčina ako najstarší spisovný jazyk Slovanov. Pôvod staroslovienčiny. Redakcie staroslovienčiny. (1. týždeň)
2. Slovanské písmo, jeho vznik a charakteristika. Hlaholika a cyrilika. (2. týždeň)
3. Samohlásková sústava stsl. jazyka. Spoluhlásková sústava stsl. jazyka. Charakteristika stsl. z morfológického hľadiska. (3. týždeň)
4. Substantíva v staroslovienčine. Skloňovanie adjektív v staroslovienčine. Zámená v staroslovienčine. Číslovky v staroslovienčine. (4. týždeň)
5. Slovesá. Základné gramatické kategórie stsl. slovesa. Atematické a tematické slovesá. (5. týždeň)
6. Tvorenie minulého času. Aorist a imperfektum. Zložené slovesné tvary (perfektum, plusquamperfektum, futúrum exaktum, kondicionál). Menné slovesné tvary (supínium, infinitív, participiá). (6. týždeň)
7. Syntax stsl. jazyka. (7. týždeň)
8. Slovná zásoba. (8. týždeň)
9. Kultúrny jazyk západných Slovanov v predcyrilometodskom období. (9. týždeň)
10. Pôvodná tvorba Konštantína a Metoda. Proglas. (10. týždeň)
11. Staroslovienske preklady (náboženská literatúra, liturgické texty, právna literatúra). Otčenáš. (11. týždeň)
12. Život Konštantína, Život Metoda. Rastislavovo posolstvo. (12. týždeň)
13. Odraz ústnej slovesnosti a veľkomoravských dejín v starej literatúre. Veľkomoravská a cyrilo-metodská tradícia v dejinách slovenského národa. Literatúra o živote, činnosti a význame Konštantína a Metoda. (13. týždeň)

Odporúčaná literatúra:

Kurz pre dištančnú formu vyučovania: <https://edu.ukf.sk/>.

Birnbaum, H. – Schaeken, J.: Das Altkirchenslavische Wort. München: Verlag Otto Sanger 1997. 348 s. (<https://library.oapen.org/handle/20.500.12657/26222>).

Kurz, J.: Učebnice jazyka staroslověnského. Praha: SPN 1969. 234 s.

Paulíny, E.: Slovesnosť a kultúrny jazyk Veľkej Moravy. Bratislava: Slovenské vydavateľstvo krásnej literatúry 1964. 248 s.

Pukanec, M.: Od indoeurópciny k praslovančine. Brno: Tribun EU 2010. 138 s.

Pukanec, M.: Antológia textov (nielen) slovenských redakcií staroslovienčiny. Brno: Tribun EU 2019. 236 s.

Pukanec, M.: The Kiev Leaflets as Folia Glagolitica Zempliniensia. Newcastle: Cambridge Scholars 2020. 130 s.

Stanislav, J.: Starosloviensky jazyk 1. Bratislava: SPN 1978. 372 s.

Stanislav, J.: Starosloviensky jazyk 2. Bratislava: SPN 1987. 312 s.

Večerka, R.: Staroslověnština. Praha: SPN 1984. 231 s.

Weingart, M.: Rukověť jazyka staroslověnského. Svazek 1 a 2 Praha: DKKMF 1937-1938. 480 s.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský jazyk, český jazyk

Poznámky:

Literatúra, ktorá nie je dostupná v knižničnom fonde UKF, bude sprostredkovaná učiteľom predmetu z jeho súkromných zdrojov.

Hodnotenie predmetov					
Celkový počet hodnotených študentov: 0					
A	B	C	D	E	FX
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Vyučujúci: doc. Mgr. Martin Diweg-Pukanec, PhD., Mgr. Tomáš Bánik, PhD.,					
Dátum poslednej zmeny: 18.01.2022					
Schválil : prof. PaedDr. Zuzana Kováčová, PhD. Dátum schválenia: 16.09.2021					

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: KSJL/TR/TSSVL/22	Názov predmetu: Textový seminár zo svetovej literatúry
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 26 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 2	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Celková záťaž študenta: 50 hodín Seminár 26 hodín + príprava na semináre 12 hodín + príprava a prezentácia seminárnej práce 14 hodín. Podmienky: Aktívna účasť na seminárnych cvičeniach a vypracovanie a prezentovanie seminárnej práce. V priebehu semestra študent vypracuje a prezentuje seminárnu prácu, ktorá bude pozostávať z interpretácie textu svetovej literatúry (70 bodov). V rámci seminárov sa aktívne zúčastňuje diskusií o interpretovaných literárnych dielach, vyslovuje vlastné zistenia a postrehy (30 bodov). Kredity nebudú udelené študentovi, ktorí získa v celkovom bodovom hodnotení menej ako 70 bodov.	
Výsledky vzdelávania: Študenti vedia zužitkovať teoretické poznatky o interpretácii umeleckého textu a sú schopní kreatívne pracovať s textom a samostatne uvažovať o literatúre. Poznajú najvýznamnejšie diela svetovej literatúry vo vlastnej lektúre, vedia kriticky uvažovať o literárnych textoch, chápu axiologické poňatie svetovej literatúry. Chápu poňatie svetovej literatúry ako hodnôt, ktoré v podobe kánonu a tradície pôsobia na súčasné procesy vo svetovej literatúre.	
Stručná osnova predmetu: 1. Svetová literatúra ako kánon. (1. týždeň) 2. Najvplyvnejšie diela svetovej literatúry podľa M. Adlera. (2. týždeň) 3. Časopis Revue svetovej literatúry a jeho vplyv na recepciu svetovej literatúry na Slovensku. (3. týždeň) 4. Román ako žáner vo svetovej literatúre. (4. týždeň) 5. Interpretácia konkrétnych diel svetovej literatúry. (5. - 13. týždeň)	
Odporúčaná literatúra: AUERBACH, E. 1968: Mimesis, Praha : Mladá fronta, 1968. BACHTIN, M. M. 1980. Román jako dialog, Praha : Odeon, 1980. BACHTIN, M.M. 2007. Francois Rabelais a lidová kultura středověku a renesance, Praha : Argo, 2007. ČERNÝ, V. 1998. Soustavný přehled obecných dějin literatury naší vzdělanosti (2). Podzim středověku a renesance. Praha : H&H, 1998.	

ČERNÝ, V. 2005. Soustavný přehled obecných dějin literatury naší vzdělanosti (3). Baroko a klasicismus. Praha : H&H, 2005.
 ČERNÝ, V. 2009. Soustavný přehled obecných dějin literatury naší vzdělanosti (4). Pseudoklasicismus, preromantizmus, romantizmus a realizmus, Praha : H&H, 2009.
 MACURA, V. a kol. 1995. Slovník světových literárních děl I, II. Praha : Odeon 1995.
 NEZVAL, V. 1984. Moderní básnické směry, Praha : Československý spisovatel, 1984.
 PAŠTEKA, J. 2005. Svet literatúry, literatúra sveta. Analýzy a interpretácie. I, II. Bratislava : Petrus, 2005.
 PIŠŮT, M. a kol. 1963. Dejiny svetovej literatúry I., II., Osveta : Bratislava, 1963.
 VALCEROVÁ, A. 1992. Romantizmus. Vybrané kapitoly. Prešov : PU 1992.
 VALCEROVÁ, A. 2010. Svetová literatúra I. Kapitoly z obdobia staroveku a stredoveku. Prešov : PU, 2010.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský jazyk

Poznámky:

Literatúra, ktorá nie je dostupná v knižničnom fonde UKF, bude sprostredkovaná učiteľom predmetu z jeho súkromných zdrojov.

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 0

ABS	N
0.0	0.0

Vyučujúci: Mgr. Mariana Hrašková, PhD., doc. PhDr. Silvia Lauková, PhD.,

Dátum poslednej zmeny: 21.01.2022

Schválil : prof. PaedDr. Zuzana Kováčová, PhD. Dátum schválenia: 16.09.2021

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: KSJL/T/TK/22	Názov predmetu: Teória komunikácie
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 26 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 2	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 3.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: absolvoval (A) Celková záťaž študenta: 60 hodín semináre 26 hodín + samoštúdium a príprava na test 32 hodín + účasť na teste 2 hodiny Podmienky: Aktívna účasť na seminároch. V rámci seminárov študent realizuje praktické aktivity (preukazuje pripravenosť analyzovať predložené jazykové výpovede a základné vlastnosti jednotlivých komunikačných situácií a rečových aktov s dôrazom na komunikáciu v systéme ľudských činností). Kredity nebudú udelené študentovi, ktorý získa v celkovom bodovom hodnotení z testu menej ako 70 % zo 100 bodov.	
Výsledky vzdelávania: <ul style="list-style-type: none">• Študent rozumie pragmatickým aspektom jazyka na pozadí analýzy rečových procesov a rečového dorozumievania.• Študent chápe funkcie jazyka v procese ústnej a písomnej komunikácie.• Študent dokáže uvedomele aplikovať získané poznatky z teórie komunikácie pri tvorbe vlastných komunikátov (vytvorí písomné komunikáty, analyzuje ústne komunikáty, zhodnotí komunikačnú činnosť v rozličných sférach spoločenského života a pod.).	
Stručná osnova predmetu: <ol style="list-style-type: none">1. Predmet teórie komunikácie a teórie informácie. Základné pojmy teórie jazykovej komunikácie, teórie informácie, kybernetiky, entropie, princípy binárneho protikladu. (1. – 2. týždeň)2. Model jazykovej komunikácie. Proces komunikácie, komunikačné fázy. (3. týždeň)3. Funkcie jazyka vymedzené teóriou K. Bühlera, R. Jakobsona, A. K. Halliday, F. Mika. (4. týždeň)4. Jazyk ako činnosť. Teória rečových aktov (J. Austin, J. Searle). (5. týždeň)5. Teoreticko-filozofické impulzy k pragmatickým výskumom jazyka (komunikačno-pragmatický obrat v jazykovede). (6. týždeň)6. Funkcie jazyka vo vzťahu k vybraným výpovediam (vzťah hovoreného aktu ku komunikácii). (7. týždeň)7. Komunikačná činnosť a spoločnosť (komunikačná kompetencia, komunikačné normy). (8. týždeň)8. Komunikačná situácia a komunikačná udalosť (vlastnosti ústnej komunikácie). (9. týždeň)	

9. Písomné komunikačné udalosti; vlastnosti písomnej komunikácie; normy, pravopis. Grafické prejavy – história. Grafológia. (10. týždeň)
 10. Neverbálna komunikácia (prostriedky neverbálnej komunikácie). Dorozumievanie zvierat. Zoosemiotika. Vzťah k lingvistike. (11. týždeň)
 11. Masová komunikácia. Model masovej komunikácie. (12. týždeň)
 12. Kultúra a jazyk v systéme komunikácie. (13, týždeň)

Odporúčaná literatúra:

Kurz pre dištančnú formu vyučovania: <https://edu.ukf.sk/>.

Griffin, E.: A First Look at Communication Theory. New York: MacGranhill, Inc., 1991.

Hlavatá, R., a kol.: Jazyk ako text (vysokoškolský učebný materiál z praktickej štylistiky). Nitra: UKF 2019. 174 s.

Kořenský, T. – Hoffmannová, J. – Jaklová, A. – Müllerová, O.: Komplexní analýza komunikačního procesu a textu. České Budějovice: Pedagogická fakulta 1987.

Mareš, S.: Styl, text, zmysl. Praha: UK 1989.

Slančová, D.: Praktická štylistika. Prešov: Univerzita P. J. Šafárika 1994.

Škvareninová, O.: Rečová komunikácia. Bratislava: SPN 1994.

Vaňko, J.: Komunikácia a jazyk. Nitra: Filozofická fakulta UKF 1999.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský jazyk

Poznámky:

Literatúra, ktorá nie je dostupná v knižničnom fonde UKF, bude sprostredkovaná učiteľom predmetu z jeho súkromných zdrojov.

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 0

ABS	N
0.0	0.0

Vyučujúci: PaedDr. Renáta Hlavatá, PhD., PhDr. Mária Rendarová, PhD.,

Dátum poslednej zmeny: 18.01.2022

Schválil : prof. PaedDr. Zuzana Kováčová, PhD. Dátum schválenia: 16.09.2021

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: KSJL/T/ TAKVSL/22	Názov predmetu: Teórie a koncepcie vo svetovej a slovenskej lingvistike
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 26 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 2	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: absolvoval (A) Celková záťaž študenta: 60 hodín semináre 26 hodín + príprava na semináre 12 hodín + príprava na test a účasť na ňom 12 hodín Podmienky: Aktívna účasť na seminároch a písomná skúška. Kredity nebudú udelené študentovi, ktorý získa v celkovom bodovom hodnotení menej ako 70 %.	
Výsledky vzdelávania: <ul style="list-style-type: none">• Študent si pamätá najvýznamnejšie teórie a koncepcie v svetovej a slovenskej lingvistike. Študent porozumie zásadnému rozdielu chápania jazyka v behavioristickej koncepcii jazyka a v Chomského generatívnej gramatike.• Študent porozumie teórii konverzačných implikátúr. Vie porovnať a interpretovať príspevky kognitívnej antropológie vo vzťahu k teórii prototypov a chápe ich súvislosť s interpretáciou podstaty jazyka. Identifikuje prototypové javy v jazyku.• Študent vysvetlí teóriu rečových aktov a vie typy rečových aktov ilustrovať a argumentovať relevantnými príkladmi.• Študent diferencuje jednotlivé oblasti používania jazyka.• Študent hodnotí jednotlivé lingvistické koncepcie v svetovej lingvistike a ich prínos z aspektu napredovania v oblasti vedeckého bádania o jazyku a ľudskom myslení.• Študent sleduje hlavné smery jazykovedného myslenia v slovenskej jazykovede.• Študent pozná najvýznamnejšie vedecké práce a ich autorov vo svetovej a v slovenskej lingvistike v 20. a 21. storočí.	
Stručná osnova predmetu: <ol style="list-style-type: none">1. F. de. Saussure a jeho vplyv na rozvoj lingvistiky v 20. storočí. Chápanie slova ako symbolu, vzťah jazyka k schopnosti narábať so symbolom na úrovni nášho myslenia a dorozumievania.2. Pražský štrukturalizmus a funkčná jazykoveda. Ostatné európske štrukturálne školy. Deskriptivizmus – americký štrukturalizmus. Hlavní predstavitelia a ich prínos.3. Generatívna a transformačná gramatika. Chomsky a zásadný obrat v nazeraní na podstatu jazyka.4. Pragmaticko-komunikačný obrat v jazykovede. Teória rečových aktov. Predstavitelia a interpretácia ich teórií.	

5. Sociolingvistika. Stratifikácia jazyka. Štandardizácia jazyka a jazykové plánovanie. Teória spisovného jazyka.
6. Psycholingvistika. Vývin detskej reči. Skúmanie detskej reči na Slovensku.
7. Pragmalingvistika. Analýza rozhovoru. Konverzačné implikatury. Kooperatívne princípy.
8. Kognitívna lingvistika a kognitívny obrat vo vedeckom bádání. Metafora a metonymia z aspektu produktívneho nominačného princípu v jazyku.
9. Teória konceptuálnej metafory. Kategórie myslenia, metafora, metonymia a mentálne obrazy.
10. Antropocentrizmus. Antropocentrická podstata konceptuálnej metafory a kognitívnej frazeológie. Etnolingvistika. Bilingvizmus a jeho prejavy.
11. Sociolingvistika. Jazyková politika a jazyková kultúra.
12. Hlavné smery jazykovedného myslenia v slovenskej jazykovede.
13. Diskurz a diskurzívna povaha textu. Text a jeho polykódová podstata.

Odporúčaná literatúra:

Kurz pre dištančnú formu vyučovania: <https://edu.ukf.sk/>.

АЛЕФИРЕНКО, Н. Ф.: Фразеология в свете современных лингвистических парадигм. Москва: Эллис 2008.

AUSTIN, J.: How to do things with words. Cambridge 1962.

BARTMIŃSKI, J.: Językowe podstawy obrazu świata. Lublin: Wyd. UMCS 2006.

DOLNÍK, J.: Jazyk, človek, kultúra. Bratislava 2010.

DOLNÍK, J. (ed.): Morfológické aspekty súčasnej slovenčiny. Bratislava 2010.

DOLNÍK, J.: Všeobecná jazykoveda. Bratislava: Veda 2009.

DOLNÍK, J.: Sila jazyka. Bratislava: Kalligram 2012.

GRICE, H. P.: Logic and Conversation. In: Cole/Morgan, New York... London 1975, s. 41 – 58.

HELBIG, G.: Vývoj jazykovedy po roce 1970. Praha 1991.

JAKOBSON, R.: Poetická funkce. Jinočany 1995

KOŘENSKÝ, J. – HOFFMANNOVÁ, J. – JAKLOVÁ, J. – MÜLLEROVÁ, O.: Komplexní analýza komunikačního procesu a textu. ČB 1997.

LAKOFF, G.: Ženy, oheň a nebezpečné věci. Co kategorie vypovídají o naší mysli. Praha: Triáda 2006. 655 s.

LAKOFF, G. – JOHNSON, M.: Metafory, kterými žijeme. Brno: Host 2002. 282 s.

LANGACKER R. W.: Wykłady z gramatyki kognitywnej. Red. H. Kardela. Przeł. J. Berej. Lublin: Wyd. UMCS 1995.

MIKO, F.: Význam, jazyk, semióza. Nitra 1994.

BONVILAIN, N.: Language, culture and communication. NY 1993

Sociolingvistické aspekty výskumu súčasnej slovenčiny. Zost. S. Ondrejovič – M. Šimková. Bratislava: Veda 1995. 240 s. ISBN 80-224-0160-9.

WIERZBICKA, A.: Jazyk, kul'tura, Poznanije. Moskva 1996.

Zborníky

Greenbergove štúdie o jazykových univerzáliách.

Reflexie Sapirovej-Whorfovej hypotézy/hypotéz v súčasnej lingvistike.

Novoje v zarubežnoj lingvistike. Vypusk XXIII. Moskva: Progress 1988. (O kognitívnej lingvistike).

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský jazyk, výhodou sú: anglický jazyk, český jazyk, poľský jazyk, ruský jazyk

Poznámky:

Literatúra, ktorá nie je dostupná v knižničnom fonde UKF, bude sprostredkovaná učiteľom predmetu z jeho súkromných zdrojov.

Hodnotenie predmetov	
Celkový počet hodnotených študentov: 0	
ABS	N
0.0	0.0
Vyučujúci: PhDr. Mária Rendarová, PhD., Mgr. Tomáš Bánik, PhD.,	
Dátum poslednej zmeny: 21.01.2022	
Schválil : prof. PaedDr. Zuzana Kováčová, PhD. Dátum schválenia: 16.09.2021	

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: KSJL/T/VSJ/22	Názov predmetu: Vývin slovenského jazyka a dialektológia
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška / Seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 1 / 1 Za obdobie štúdia: 13 / 13 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 2	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 3.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: skúška (S) Celková záťaž študenta: 60 hodín prednášky 13 hodín + semináre 13 hodín + samoštúdium a príprava na skúšku 32 hodín + účasť na skúške 2 hodiny. Podmienky: Aktívna účasť na seminároch a ústna skúška. Na konci semestra absolvuje študent ústnu skúšku. (70 bodov). Kredity nebudú udelené študentovi, ktorý získa v celkovom bodovom hodnotení menej ako 70 bodov. Hodnotenie: A =100 % - 95%, B = 94 % - 90 %, C = 89 % - 85 %, D = 84 % -80 %, E = 79 % - 70 %, FX = 69 % - 0 % .	
Výsledky vzdelávania: Študent má prehľad o starších teóriách o vývine slovenčiny a dokáže posúdiť ich slabiny a ideologické zaťaženie. Študent dokáže aplikovať vývinové javy neskorej praslovančiny na špecifiká vzniku slovenčiny. Má prehľad o základných procesoch vo vývine hláskoslovia, tvaroslovia a lexiky slovenčiny. Študent pozná základné nárečové členenie Slovenska. Vie jednotlivé historické regióny lokalizovať na mape. Vie vymenovať základné diferenčné nárečové javy jednotlivých areálov, pričom vybrané javy vie vysvetliť aj z hľadiska historického vývinu slovenčiny. Študent pozná základné tézy sociolingvistického prístupu k výskumu dialektov a ovláda teoretické základy dialektológie (predmet, metódy, dejiny, diela). Vie sa orientovať v základných dielach slovenskej dialektológie (Slovník slovenských nárečí, Atlas slovenského jazyka). Študent dokáže sám získať nárečovú nahrávku, správne ju prepísať a jazykovo analyzovať.	
Stručná osnova predmetu: Vývin slovenského jazyka: 1. Vývin slovenského jazyka. Staršie teórie a hypotézy o pôvode slovenčiny a ich nedostatky. Novšie a alternatívne teórie vzniku a vývinu slovenčiny. Migračno-integračná teória o psl. pôvode slovenčiny. (1. týždeň) 2. Zmeny v psl. základe slovenčiny v 10. storočí (kontrakcia, zánik a vokalizácia jerov, denazalizácia nosových vokálov. Vývin vokálov a konsonantov v 11. – 16. stor. na západnom, strednom a východnom Slovensku. (2. týždeň)	

3. Morfológický vývin – všeobecná charakteristika. Vývin gramatických kategórií. Vývin vzorov podstatných mien. Vývin vzorov prídavných mien. Vývin tvarov čísloviek. Vývin vzorov zámen. (3. týždeň)

4. Vývin slovesných vzorov prítomného času. Tematické a atematické slovesá. Vývin slovesných vzorov minulého a budúceho času. (4. týždeň)

5. Vývin neohybných slovných druhov. (5. týždeň)

6. Vývin lexiky zdedenej z praslovančiny. Zánik slov psl. pôvodu. Prenikanie cudzích slov v staršom období do slovenskej lexiky. (6. týždeň)

Dialektológia:

7. Nárečie a národný jazyk. Predmet dialektologického výskumu. Metódy nárečového výskumu. Areálový výskum nárečí. (7. týždeň)

8. Izoglosa, izoglosná zóna, areál. (8. týždeň)

9. Kartografické spracovanie nárečí. (9. týždeň)

10. Nárečové atlasy a komentáre. Atlas slovenského jazyka (10. týždeň)

11. Rozdelenie slovenských nárečí. Makroareály, regióny, základné a pomedzné areály. (11. týždeň)

12. Základné znaky stredoslovenských nárečí. Základné znaky západoslovenských nárečí. Základné znaky východoslovenských nárečí. (12. týždeň)

13. Slovenské nárečia v zahraničí (Maďarsko, bývalá Juhoslávia, Rumunsko). (13. týždeň)

Odporúčaná literatúra:

Atlas slovenského jazyka. I - I V. Red. J. Štolc, 1968 - 1984.

Krajčovič, R.: Vývin slovenského jazyka a dialektológia. Bratislava: SPN, 1988. 343 s.

Krajčovič, R. Slovenčina a slovanské jazyky. Praslovenská genéza slovenčiny. Bratislava SPN, 1974. 328 s.

Krajčovič, R. Slovenčina a slovanské jazyky. II. Fonologický vývin. Bratislava: Univerzita Komenského 2003. 168 s.

Palkovič, K.: Slovenské nárečia. Príručka pre terénny výskum. Bratislava: SPN, 1980

Pauliny, E.: Fonologický vývin slovenčiny. Bratislava: Vydavateľstvo Slovenskej akadémie vied, 1963. 358 s.

Pauliny, E.: Vývin slovenskej deklinácie. Bratislava: Veda, 1990. 266 s.

Pukanec, M.: Svätoplukovo kniežatstvo a stará slovenčina. Nitra: UKF, 2013. 116 s.

Štolc, J.: Slovenská dialektológia. Bratislava: Veda, 1994. 216 s.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský jazyk

Poznámky:

Literatúra, ktorá nie je dostupná v knižničnom fonde UKF, bude sprostredkovaná učiteľom predmetu z jeho súkromných zdrojov.

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 0

A	B	C	D	E	FX
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: doc. Mgr. Martin Diweg-Pukanec, PhD., prof. PaedDr. Ľubomír Kralčák, PhD., Mgr. Tomáš Bánik, PhD.,

Dátum poslednej zmeny: 18.01.2022

Schválil : prof. PaedDr. Zuzana Kováčová, PhD. Dátum schválenia: 16.09.2021

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: KSJL/T/ZS/22	Názov predmetu: Základy slavistiky
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška / Seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 1 / 1 Za obdobie štúdia: 13 / 13 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 3	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: skúška (S) Celková záťaž študenta: 90 hodín prednášky 13 hodín + semináre 13 hodín + príprava na semináre 24 hodín + samoštúdium, príprava na skúšku a jej realizácia 40 hodín. Podmienky: Aktívna účasť na seminároch a písomná skúška. V rámci seminárov realizuje študent praktické aktivity a prezentuje ich výsledky (10 bodov). Na konci semestra absolvuje študent písomný test (20 bodov). Kredity nebudú udelené študentovi, ktorý získa v celkovom bodovom hodnotení menej ako 21 bodov. Hodnotenie: A = 100 % – 95%, B = 94 % – 90 %, C = 89 % – 85 %, D = 84 % – 80 %, E = 79 % – 70 %, FX = 69 % – 0 %.	
Výsledky vzdelávania: <ul style="list-style-type: none">• Študent si pamätá rozdelenie indoeurópskych jazykov z hľadiska genealógie a taktiež klasifikáciu slovanských jazykov.• Študent pozná základné pravidelné zmeny v histórii slovanských a čiastočne aj iných indoeurópskych jazykov.• Študent vie ilustrovať tieto zmeny príkladmi (slovami).• Študent dokáže rozlíšiť základné skupiny slovanských jazykov podľa najstarších jazykových zmien.• Študent aplikuje tieto vedomosti pri rozbere slov a textov a jednoduchých prekladoch.	
Stručná osnova predmetu: Predmetom slavistiky je skúmanie problematiky prehistórie slovanských jazykov, ktorá sa interpretuje z genetického aspektu (vzťah vývinu jazyka k spoločnosti) a z komparatistického aspektu (analýza interných a externých medzijazykových vzťahov a súvislostí). Značná pozornosť sa venuje štúdiu hláskoslovia, gramatickej stavby a slovnej zásoby. Dôraz sa kladie na to, aby študenti získali poznatky nielen o jednotlivých zmenách v slovanských jazykoch, ale aby získali komplexný pohľad na ich genézu a vývin a v rámci vymedzenia predmetu vedeli tieto vedomosti aj prakticky aplikovať pri rozbere slov a textov. Tézy predmetu: 1. Indoeurópske jazyky – rozdelenie, história. (1. týždeň) 2. Satemové a kentumové jazyky. (2. týždeň)	

3. Slované jazyky – rozdelenie, história. (3. – 4. týždeň)
4. Historicko-porovnávací metóda. (5. týždeň)
5. Niektoré pravidelné zmeny v jazykoch. (6. týždeň)
6. Indoeurópsky jazykový základ – štruktúra indoeurópskeho prajazyka. (7. týždeň)
7. Samohlásková sústava indoeurópciny. (8. týždeň)
8. Spoluhlásková sústava indoeurópciny. (9. týždeň)
9. Gramatická stavba a slovná zásoba indoeurópciny. (10. týždeň)
10. Baltoslovanská jazyková jednotnosť. (11. týždeň)
11. Praslovančina. (12. týždeň)
12. Charakteristika západoslovanských, východoslovanských a južnoslovanských jazykov. (13. týždeň)

Odporúčaná literatúra:

Kurz pre dištančnú formu vyučovania: <https://edu.ukf.sk/>.

Pukanec, M.: Od indoeurópciny k praslovančine: prehľad jazykových zmien s príkladmi v etymologickom slovníčku. Brno: Tribun EU 2010.

Pukanec, M.: Semantic Shifts in Slavonic Moral Words. In: Theory and Empiricism in Slavonic Diachronic Linguistics. Praha: Nakladatelství lidové noviny, 2012, s. 227 – 234.

Pukanec, M.: Etymologický náčrt slovanského sveta bohov a démonov (náboženstva a morálky Slovanov). Nitra: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre 2013.

Pukanec, M.: On the Rhythmic Law and the Suffix -ár. In: Jazykovedný časopis. Vol. 67, No. 1 (2016), s. 45 – 51.

Pukanec, M.: Antológia textov (nielen) slovenských redakcií staroslovenčiny. Brno: Tribun EU 2019.

Pukanec, M.: The Kiev Leaflets as Folia Glagolitica Zempliniensia. Newcastle: Cambridge Scholars 2020.

Pukanec, M.: Lehrbuch der slowakischen Sprache für Slawisten II (mit Einführung in die morphologische Konzeption der slowakischen und tschechischen Akzentologie). Norderstedt: Bod Verlag 2021.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský jazyk, český jazyk

Poznámky:

Literatúra, ktorá nie je dostupná v knižničnom fonde UKF, bude sprostredkovaná učiteľom predmetu z jeho súkromných zdrojov.

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 0

A	B	C	D	E	FX
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: doc. Mgr. Martin Diweg-Pukanec, PhD., Mgr. Tomáš Bánik, PhD.,

Dátum poslednej zmeny: 18.01.2022

Schválil : prof. PaedDr. Zuzana Kováčová, PhD. Dátum schválenia: 16.09.2021

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: KSJL/T/PSYCH/22	Názov predmetu: Úvod do psycholingvistiky
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 26 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 2	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 3.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: absolvoval Celková záťaž študenta: 50 hodín prednášky 26 hodín, samoštúdium 14 hodín a príprava na test 9 hodín, účasť na teste 1 hodina. Podmienky: Účasť na prednáškach; na konci semestra absolvuje študent test s maxim. hodnotením 50 bodov. Kredity nebudú udelené študentovi, ktorý získa v celkovom bodovom hodnotení menej ako 35 bodov.	
Výsledky vzdelávania: Študent porozumie procesom produkcie a recepcie reči. Dokáže interpretovať funkcie činiteľov rečovej komunikácie konkrétnej komunikačnej udalosti. Študent vie analyzovať a popísať koreláciu výpovede s jej mentálnou reprezentáciou. Študent aplikuje psycholingvistické poznatky pri analýze rečovej komunikácie. Chápe procesy osvojovania si jazyka dieťaťom a rozlišuje najčastejšie javy spojené s poruchami detskej reči.	
Stručná osnova predmetu: 1. Zdroje a teoretické východiská konštituovania psycholingvistiky ako samostatného vedného odboru. 2. Predmet súčasnej psycholingvistiky. Psycholingvistika a ostatné vedné disciplíny. 3. Komunikačná a kognitívna psycholingvistika. 4. Neurobiologické predpoklady jazyka. 5. Produkcia reči. Motivácia a komunikačné ciele. Proces a fázy vznikania textu. 6. Leveltov model produkcie reči. . 7. Percepcia reči. Úrovne porozumenia reči. 8. Predpoklady rečovej komunikácie. 9. Činitele rečovej komunikácie. Segmentácia rečovej komunikácie. 10. Mentálny slovník a mentálna encyklopédia. 11. Mechanizmus vyhľadávania vhodných slov. 12. Osvojovanie si jazyka dieťaťom. 13. Poruchy detskej reči.	
Odporúčaná literatúra: Aitchison, J.: The Articulate Mammal. An introduction to psycholinguistics. London: Rotledge 2001. Garman, M.: Psycholinguistics. Cambridge: Cambridge University Press, 1994. Dietrich, R.: Psycholinguistik. Stuttgart: Metzler, 2002. Jazyk a kognícia. Ed. Rybár, Ján – Kvasnička, Vladimír – Farka, Igor. : Bratislava: Kalligram 2005.	

Levelt, W. J. M.: A History of Psycholinguistics. The Pre-Chomskyan Era. Oxford: Oxford University Press 2013.
Levelt, W. J. M.: Speaking: From intention to articulation. Cambridge MIT Press 1988.
Nebeská, I.: Úvod do psycholingvistiky. Praha: H&H, 1992.
Scovel, Th.. Psycholinguistics. Introductions to Language study. Oxford: Oxford University Press 1988.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský jazyk, anglický jazyk, český jazyk

Poznámky:

Literatúra, ktorá nie je dostupná v knižničnom fonde UKF, bude sprostredkovaná učiteľom predmetu z jeho súkromných zdrojov.

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 0

ABS	N
0.0	0.0

Vyučujúci: prof. PaedDr. Ľubomír Kralčák, PhD., Mgr. Tomáš Bánik, PhD.,

Dátum poslednej zmeny: 21.01.2022

Schválil : prof. PaedDr. Zuzana Kováčová, PhD. Dátum schválenia: 16.09.2021

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: KSJL/T/SOCIO/22	Názov predmetu: Úvod do sociolingvistiky
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 26 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 2	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Absolvoval Celková záťaž študenta: 50 hodín prednášky 26 hodín, samoštúdium 14 hodín a príprava na test 9 hodín, účasť na teste 1 hodina. Podmienky: Účasť na prednáškach; na konci semestra absolvuje student test s maximálnym hodnotením 50 bodov. Kredity nebudú udelené študentovi, ktorí získa v celkovom bodovom hodnotení menej ako 42 bodov. Hodnotenie: A =100 % - 95%, B = 94 % - 90 %, C = 89 % - 85 %, D = 84 % -80 %, E = 79 % - 70 %, FX = 69 % - 0 %	
Výsledky vzdelávania: Študent chápe kľúčové pojmy sociolingvistiky: variantnosť jazyka, prepínanie jazykového kódu, diglosia a bilingvizmus, jazyková situácia, jazykové normy a štandardizácia jazyka. Študent rozumie vzťah u medzi dynamikou jazyka a variantnosťou jazykových prvkov. Študent analyzuje kultúrne aspekty s ohľadom na jazykové faktory a naopak. Študent aplikuje metódy sociolingvistického výskumu v praxi pri analýze vplyvu sociofaktorov na dynamiku jazyka.	
Stručná osnova predmetu: 1. Sociolingvistika ako vedná disciplína. 2. Teoretické zdroje formovania sociolingvistiky. 3. Fungovania jazyka v spoločnosti. Vzťah jazyka a kultúry. 4. Variantnosť v jazyku a jej vzťah k dynamike jazyka. 5. Jazyková situácia. Typy jazykovej situácie. 6. Stratifikačná a situačná variantnosť jazyka. 7. Dynamika komunikačných sfér. 8. Prepínanie jazykového kódu, diglosia a bilingvizmus. Hybridné jazyky 9. Sociálne aspekty jazykového správania. 10. Medzijazykové kontakty ako sociofaktor jazykovej dynamiky. 11. Jazykové a komunikačné normy, ich fungovanie v sociálnej komunikácii. 12. Štandardizácia jazyka a jazyková legislatíva. 13. Metódy sociolingvistického výskumu jazyka.	
Odporúčaná literatúra: Dolník, J.: Teória spisovného jazyka so zreteľom na spisovnú slovenčinu. Bratislava: VEDA 2010. Haugen, E.: The Ecology of Language. In: The Ecology of Language Essays by Einar Haugen. Ed. by E. Anwar – S. Dill. Stanford: Stanford University Press 1972.	

Hudson, R. A.: Sociolinguistics. Cambridge: Cambridge University Press, 1991.
 Kralčák, L.: Dynamika súčasnej slovenčiny. Sociolingvistické aspekty dynamiky jazyka. Nitra: UKF 2009.
 Ondrejovič, S.: Jazyk, veda o jazyku, societa. Sociolingvistické etudy. Bratislava: Slovenská akadémia vied – Jazykovedný ústav Ľudovíta Štúra 2008.
 Pavlík, R. : Elements of Sociolinguistics. Bratislava: Univerzita Komenského, 2006.
 Švejc, A. D. – Nikolskij, L. B.: Úvod do sociolingvistiky. Praha: Svoboda, 1983.
 Trudgill, P.: Sociolinguistics. An introduction to language and society. London: Penguin Books 2000.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský jazyk, anglický jazyk, český jazyk

Poznámky:

Literatúra, ktorá nie je dostupná v knižničnom fonde UKF, bude sprostredkovaná učiteľom predmetu z jeho súkromných zdrojov.

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 0

ABS	N
0.0	0.0

Vyučujúci: prof. PaedDr. Ľubomír Kralčák, PhD., PaedDr. Renáta Hlavatá, PhD.,

Dátum poslednej zmeny: 21.01.2022

Schválil : prof. PaedDr. Zuzana Kováčová, PhD. Dátum schválenia: 16.09.2021